

മഹാഭാരതം - 7

മഹാഭാരതം 7

വ്യാസമഹർഷി

അധ്യായം 151 - 175

താളിളക്കം

2020

പേര്: മഹാഭാരതം 7

ഭാഷ: Malayalam

വിഭാഗം: മഹാകാവ്യം

രചന: വ്യാസമഹർഷി

പ്രസാധകർ: താളിളക്കം

ഡിസംബർ 2020

Layout Design: പ്രവീൺ വർമ്മ

Copyleft:

ലാടെക്കിൽ നിർമ്മിച്ചതാണിത്.
ഓൺലൈൻ വായനയ്ക്ക് വേണ്ടി.
ഉബുണ്ടു ഓപ്പറേറ്റിങ്ങ് സിസ്റ്റത്തിലൂടെ.
കുടപ്പാട്: വികിപ്പീഡിയ.

1 [വൈ]

തതോ രാത്രയാം വ്യതിതായാം അന്നം ആദായ പാണ്ഡവഃ

ഭീമസേനോ യയൗ തത്ര യത്രാസൗ പുരുഷാദകഃ

2 ആസാദ്യ തു വനം തസ്യ രക്ഷസഃ പാണ്ഡവോ ബലീ

ആജ്ഞാവ തതോ നാമ്നാ തദന്നം ഉപയോജയൻ

3 തതഃ സ രാക്ഷസഃ ശ്രുത്വാ ഭീമസേനസ്യ തദ് വചഃ

ആജഗാമ സുസക്രഭോ യത്ര ഭീമോ വ്യവസ്ഥിതഃ

4 മഹാകായോ മഹാവേഗോ ദാരയൻ ഇവ മേദിനീം

ത്രീശിഖാം ഭൂകടിം കൃത്വാ സന്ദശ്യ ദശനച് ഛദം

5 ഭൂജാനം അന്നം തം ദൃഷ്ട്വാ ഭീമസേനം സ രാക്ഷസഃ

വിവൃത്യ നയനേ ക്രുദ്ധ ഇദം വചനം അബ്രവീത്

6 കോ ിയം അന്നം ഇദം ഭൂക്തേ മദർഥം ഉപകൽപിതം

പശ്യതോ മമ ദുർബ്ബലിർ യിയാസുർ യമസാദനം

7 ഭീമസേനസ് തു തച് ശ്രുത്വാ പ്രഹസൻ ഇവ ഭാരത

രാക്ഷസം തം അനാദൃത്യ ഭൂക്ത ഏവ പരാങ്മുഖഃ

8 തതഃ സ ദൈരവം കൃത്വാ സമുദ്യമ്യ കരാവ് ഉളൗ

അഭ്യദ്രവദ് ഭീമസേനം ജീഘാസുഃ പുരുഷാദകഃ

9 തഥാപി പരിഭ്രൂയൈനം നേക്ഷമാണോ വൃകോദരഃ

രാക്ഷസം ഭൂക്ത ഏവാനം പാണ്ഡവഃ പരവീരഹാ

10 അമർഷേണ തു സസ്മർണഃ കന്തീപുത്രസ്യ രാക്ഷസഃ

ജഘാന പൃഷ്ഠം പാണിദ്യാം ഉഭാദ്യാം പൃഷ്ഠതഃ സ്ഥിതഃ

11 തഥാ ബലവതാ ഭീമഃ പാണിദ്യാം ഭൂശം ആഹതഃ

നൈവാവലോകയാം ആസ രാക്ഷസം ഭൂക്ത ഏവ സഃ

12 തതഃ സ ഭൂയഃ സക്രഭോ വൃക്ഷം ആദായ രാക്ഷസഃ

താഡയിഷ്യംസ് തദാ ഭീമം പുനർ അഭ്യദ്രവദ് ബലീ

13 തതോ ഭീമഃ ശന്നൈർ ഭൂക്ത്വാ തദന്നം പുരുഷർഷഭഃ

വാദ്യ് ഉപസൃത്യ സംഹൃഷ്ടുസ് തസ്ഥൗ യുധി മഹാബലഃ

14 ക്ഷിപ്തം ക്രുദ്ധേന തം വൃക്ഷം പ്രതിജഗ്രാഹ വിദ്യവാൻ

സവ്യേന പാണിനാ ഭീമഃ പ്രഹസൻ ഇവ ഭാരത

15 തതഃ സ പുനർ ഉദ്യമ്യ വൃക്ഷാൻ ബഹുവിധാൻ ബലീ

പ്രാഹിണോദ് ഭീമസേനായ തസ്മൈ ഭീമശ് ച പാണ്ഡവഃ

16 തദ് വൃക്ഷയുദ്ധം അഭവൻ മഹീരുഹ വിനാശനം

ഘോരരൂപം മഹാരാജ ബകപാണ്ഡവയോർ മഹത്
 17 നാമ വിശ്രാവ്യ തു ബകഃ സമഭിദൃത്യ പാണ്ഡവം
 ഭുജാഭ്യാം പരിജഗ്രാഹ ഭീമസേനം മഹാബലം
 18 ഭീമസേനോ ഫപി തദ് രക്ഷഃ പരിരഭ്യ മഹാഭുജഃ
 വിസ്ഫുരന്തം മഹാവേഗം വിചകർഷ ബലാദ് ബലീ
 19 സ കൃഷ്യമാണോ ഭീമേന കർഷമാണശ് ച പാണ്ഡവം
 സമയുജ്യത തീവ്രേണ ശ്രമേണ പുരുഷാദകഃ
 20 തയോർ വേഗേന മഹതാ പൃഥിവീസമകമ്പത
 പാദപാംശ് ച മഹാകായാശ് ചൂർണയാം ആസതുസ് തദാ
 21 ഹീയമാനം തു തദ് രക്ഷഃ സമീക്ഷ്യ ഭരതർഷഭ
 നിഷ്പിഷ്യ ഭ്രമു പാണിഭ്യാം സമാജഘ്ലേ വൃകോദരഃ
 22 തതോ ഫസ്യ ജാനനാ പൃഷ്ഠം അവപീഡ്യ ബലാദ് ഇവ
 ബാഹുനാ പരിജഗ്രാഹ ദക്ഷിണേണ ശിരോധരാം
 23 സവ്യേന ച കടീ ദേശേ ഗൃഹ്യ വാസസി പാണ്ഡവഃ
 തദ് രക്ഷോ ദ്വിമൂണം ചക്രേ നദന്തം ദൈരവാൻ രവാൻ
 24 തതോ ഫസ്യ ത്വധിരം വക്ത്രാത് പ്രാദുരാസീദ് വിശാം പതേ
 ഭജ്യമാനസ്യ ഭീമേന തസ്യ ഘോരസ്യ രക്ഷസഃ

അധ്യായം 152

1 [വൈ]

തേന ശബ്ദേന വിത്രസ്തോ ജനസ് തസ്യാഥ രക്ഷസഃ
നിഷ്പാത ഗൃഹാദ് രാജൻ സഹൈവ പരിചാരിഭിഃ
2 താൻ ഭീതാൻ വിഗതജ്ഞാനാൻ ഭീമഃ പ്രഹരതാം വരഃ
സാന്ത്വയാം ആസ ബലവാൻ സമയേ ച ന്യവേശയത്
3 ന ഹിംസയാ മാനുഷാ ഭൂയോ യുഷ്മാഭിർ ഇഹ കർഹി ചിത്
ഹിംസതാം ഹി വധഃ ശീഘ്രം ഏവം ഏവ ഭവേദ് ഇതി
4 തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ താനി രക്ഷാംസി ഭാരത
ഏവം അസ്ത് ഇതി തം പ്രാഹുർ ജഗൃഹഃ സമയം ച തം
5 തതഃ പ്രഭൃതി രക്ഷാംസി തത്ര സൗമ്യാനി ഭാരത
നഗരേ പ്രത്യദൃശ്യന്ത നരൈർ നഗരവാസിഭിഃ
6 തതോ ഭീമസ് തം ആദായ ഗതാസും പുരുഷാദകം
ദ്വാരദേശേ വിനിക്ഷിപ്യ ജഗാമാനപലക്ഷിതഃ
7 തതഃ സ ഭീമസ് തം ഹത്യാ ഗത്യാ ബ്രാഹ്മണ വേശ്മ തത്
ആചചക്ഷേ യഥാവൃത്തം രാജ്ഞഃ സർവം അശേഷതഃ
8 തതോ നരാ വിനിക്ഷാന്താ നഗരാത് കാല്യം ഏവ ഉ
ദ്ദൃശുർ നിഹതം ഭൂമൗ രാക്ഷസം ഭൃധിരോക്ഷിതം
9 തം അദ്രികൂടസദൃശം വിനികീർണം ഭയാവഹം
ഏകചക്രം തതോ ഗത്യാ പ്രവൃത്തിം പ്രദദ്ദഃ പരേ
10 തതഃ സഹസ്രശോ രാജൻ നരാ നഗരവാസിനഃ
തത്രാജശൂർ ബകം ദ്രഷ്ടും സസ്ത്രീ വൃദ്ധകമാരകാഃ
11 തതസ് തേ വിസ്തൃതാഃ സർവേ കർമ്മ ദൃഷ്ട്യാതിമാനുഷം
ദൈവതാന്യ് അർചയാം ചക്രഃ സർവ ഏവ വിശാം പതേ
12 തതഃ പ്രഗണയാം ആസുഃ കസ്യ വാരോ ദ്വിദ്യ ഭോജനേ
ജ്ഞാത്യാ ചാഗമ്യ തം വിപ്രം പപ്രച്ഛഃ സർവ ഏത തത്
13 ഏവം പൃഷ്ടുസ് തു ബഹുശോ രക്ഷമാണസ് ച പാണ്ഡവാൻ
ഉവാച നാഗരാൻ സർവാൻ ഇദം വിപ്രർഷഭസ് തദാ
14 ആജ്ഞാപിതം മാം അശനേ തദന്തം സഹ ബന്ധുഭിഃ
ദദർശ ബ്രാഹ്മണഃ കശ് ചിൻ മന്ത്രസിദ്ധോ മഹാബലഃ
15 പരിപൃച്ഛ്യ സ മാം പൂർവം പരിക്ലേശം പുരസ്യ ച
അബ്രവീദ് ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠ ആശ്വാസ്യ പ്രഹസന് ഇവ
16 പ്രാപയിഷ്യാമ്യ് അഹം തസ്മൈ ഇദം അന്നം ദുരാത്മനേ

മന്നിമിത്തം ഭയം ചാപി ന കാര്യം ഇതി വീര്യവാൻ
 17 സ തദന്നം ഉപാദായ ഗതോ ബകവനം പ്രതി
 തേന നൂനം ഭവേദ് ഏതത് കർമ്മ ലോകഹിതം കൃതം
 18 തതസ് തേ ബ്രാഹ്മണാഃ സർവേ ക്ഷത്രീയാശ് ച സുവിസ്ഥിതാഃ
 വൈശ്യാഃ ശൂദ്രാശ് ച മുദിതാശ് ചക്രൂർ ബ്രഹ്മ മഹം തദാ
 19 തതോ ജാനപദാഃ സർവേ ആജ്യൂർ നഗരം പ്രതി
 തദ് അദ്ഭുതമം ദ്രഷ്ടും പാർഥാസ് തത്രൈവ ചാവസൻ

അധ്യായം 153

1 [ജ]

തേ തഥാ പുരുഷവ്യാഹ്ലോ നിഹത്യ ബകരാക്ഷസം
അത ഊർധ്വം തതോ ബ്രഹ്മൻ കിം അകർവത പാണ്ഡവഃ

2 [വൈ]

തത്രൈവ ന്യവസൻ രാജൻ നിഹത്യ ബകരാക്ഷസം
അധീയാനഃ പരം ബ്രഹ്മ ബ്രാഹ്മണസ്യ നിവേശനേ

3 തതഃ കതിപയാഹസ്യ ബ്രാഹ്മണഃ സംശിതവ്രതഃ
പ്രതിശ്രുയാർഥം തദ് വേശ്ല ബ്രാഹ്മണസ്യാജഗാമ ഹ

4 സ സമ്യക് പൂജയിത്യാ തം വിദ്വാൻ വിപ്രർഷഭസ് തദാ
ദദൗ പ്രതിശ്രുതം തസ്മൈ സദാ സർവ്വാതിഥി വ്രതീ

5 തതസ് തേ പാണ്ഡവഃ സർവേ സഹ കന്ത്യാ നരർഷഭഃ
ഉപാസാം ചക്രിരേ വിപ്രം കഥയാനം കഥാസ് തദാ

6 കഥയാം ആസ ദേശാൻ സ തീർഥാനി വിവിധാനി ച
രാജ്ഞാം ച വിവിധാശ് ചര്യഃ പുരാണി വിവിധാനി ച

7 സ തത്രാകഥയദ് വിപ്രഃ കഥാന്തേ ജനമേജയ
പാണ്ഡാലേഷ് അദ്ഭുതാകാരം യാജ്ഞസേന്യാഃ സ്വയംവരം

8 യുഷ്ടദൃക്സ്യ ചോത്പത്തിം ഉത്പത്തിം ച ശിഖണ്ഡിനഃ
അയോനിജതം കൃഷ്ണായാ ദ്രുപദസ്യ മഹാമവേ

9 തദ് അദ്ഭുതതമം ശ്രുത്വാ ലോകേ തസ്യ മഹാത്മനഃ
വിസ്തരേണൈവ പപ്രച്ഛഃ കഥാം താം പുരുഷർഷഭഃ

10 കഥം ദ്രുപദപുത്രസ്യ യുഷ്ടദൃക്സ്യ പാവകാത്
വേദിമധ്യാച് ച കൃഷ്ണായഃ സംഭവഃ കഥം അദ്ഭുതഃ

11 കഥം ദ്രോണാൻ മഹേഷ്യാസാത് സർവാണ്യ് അസ്താണ്യ് അശിക്ഷത
കഥം പ്രിയസഖായൗ തൗ ഭിന്നൗ കസ്യ കൃതേന ച

12 ഏവം തൈശ് ചോദിതോ രാജൻ സ വിപ്രഃ പുരുഷർഷഭൈഃ
കഥയാം ആസ തത് സർവം ദ്രുപദീ സംഭവം തദാ

അധ്യായം 154

1 [ബ്രാഹ്മണ]

ഗംഗാ ദ്വാരം പ്രതി മഹാൻ ബഭ്രുവർഷിർ മഹാതപാഃ

ഭരദ്വാജോ മഹാപ്രാജ്ഞഃ സതതം സംശിതവ്രതഃ

2 സോ ഫഭിഷേകത്തം ഗതോ ഗംഗാം പൂർവം ഏവാഗതാം സതീം

ദദർശാസ്തസം തത്ര ഘൃതാചീം ആപ്സതാം ജ്വഷിഃ

3 തസ്യ വായുർ നദീതീരേ വസനം വ്യഹരത് തദാ

അപക്രഷ്ടാംബരാം ദൃഷ്ട്വാ താം ജ്വഷിശ് ചകമേ തതഃ

4 തസ്യാം സംസക്തമനസഃ കൗമാര ബ്രഹ്മചാരിണഃ

ഘൃഷ്ടസ്യ രേതശ് ചസ്തന് തദ് ജ്വഷിർ ദ്രോണ ആദയേ

5 തതഃ സമഭവദ് ദ്രോണഃ കമാരസ് തസ്യ ധീമതഃ

അധ്യഗീഷ്ട സ വേദാംശ് ച വേദാംഗാനി ച സർവശഃ

6 ഭരദ്വാജസ്യ തു സഖാ പൃഷതോ നാമ പാർഥിവഃ

തസ്യാപി ദ്രുപദോ നാമ തദാ സമഭവത് സുതഃ

7 സ നിത്യം ആശ്രമം ഗത്വാ ദ്രോണേന സഹ പാർഷതഃ

ചിക്രീഡായുതനം ചൈവ ചകാര ക്ഷത്രിയർഷഭഃ

8 തതസ് തു പൃഷതേ ഫതീതേ സ രാജാ ദ്രുപദോ ഫഭവത്

ദ്രോണോ ഫപി രാമം ശുശ്രാവ ദിത്സന്തം വസു സർവശഃ

9 വനം തു പ്രഥിതം രാമം ഭരദ്വാജസുതോ ഫബ്രവീത്

ആഗതം വിത്തകാമം മാം വിദ്ധി ദ്രോണം ദ്വിജർഷഭ

10 [രാമ]

ശരീരമാത്രം ഏവാദ്യ മയേദം അവശേഷിതം

അസ്താനി വാ ശരീരം വാ ബ്രഹ്മണ് അന്യതരം വൃണ

11 [ദ്രോണ]

അസ്താനി ചൈവ സർവാണി തേഷാം സംഹാരം ഏവ ച

പ്രയോഗം ചൈവ സർവേഷാം ദാതും അർഹതി മേ ഭവാൻ

12 [ബ്രാഹ്മണ]

തഥേത്യ് ഉക്ത്വാ തതസ് തസ്മൈ പ്രദദൗ ഭൃഗുനന്ദനഃ

പ്രതിഗൃഹ്യ തതോ ദ്രോണഃ കൃതകൃത്യോ ഫഭവത് തദാ

13 സമ്പ്രഹൃഷ്ടമനാശ് ചാപി രാമാത് പരമസംമതം

ബ്രഹ്മാസ്തം സമനുപ്രാപ്യ നരേഷ് അഭ്യധികോ ഫഭവത്

14 തതോ ദ്രുപദം ആസാദ്യ ഭാരദ്വാജഃ പ്രതാപവാൻ

അബ്രവീത് പുരുഷവ്യാഘ്രഃ സഖായം വിദ്ധി മാം ഇതി

15 [ദ്രുപദ]

നാശ്രോത്രീയഃ ശ്രോത്രീയസ്യ നാരമീ രമിനഃ സഖാ
നാരാജാ പാർഥിവസ്യാപി സഖിപൂർവം കിം ഇഷ്യതേ

16 [ബ്ര]

സ വിനിശ്ചിത്യ മനസാ പാഞ്ചാല്യം പ്രതി ബുദ്ധിമാൻ
ജഗാമ കരുമുഖ്യാനാം നഗരം നാഗസാഹ്യം

17 തസ്മൈ പൗത്രാൻ സമാദായ വസുന്തി വിവിധാനി ച
പ്രാപ്തായ പ്രദദൗ ഭീഷ്മഃ ശിഷ്യാൻ ദ്രോണായ ധീമതേ

18 ദ്രോണഃ ശിഷ്യാംസ് തതഃ സർവാൻ ഇദം വചനം അബ്രുവിത്
സമാനീയ തദാ വിദ്വാൻ ദ്രുപദസ്യാസുഖായ വൈ

19 ആചാര്യ വേതനം കിം ചിദ് യുദി സമ്പരിവർതതേ
കൃതാസ്മൈസ് തത് പ്രദേയം സ്യാത് തദ് ജ്ഞാനം വദതാനഘഃ

20 യദാ ച പാണ്ഡവഃ സർവേ കൃതാസ്താഃ കൃതനിശ്രമാഃ
തതോ ദ്രോണോ fബ്രുവിദ് ഭൂയോ വേതനാർഥം ഇദം വചഃ

21 പാർഷ്വതോ ദ്രുപദോ നാമ ഛത്രവത്യാം നരേശ്വരഃ
തസ്യാപകൃഷ്ട്യ തദ് രാജ്യം മമ ശീഘ്രം പ്രദീയതാം

22 തതഃ പാണ്ഡുസുതാഃ പഞ്ച നിർജിത്യ ദ്രുപദം യുധി
ദ്രോണായ ദർശയാം ആസുർ ബദ്ധ്യാ സസചിവം തദാ

23 [ദ്രോ]

പ്രാർഥയാമി ത്വയാ സഖ്യം പുനർ ഏവ നരാധിപ
അരാജാ കില നോ രാജ്ഞഃ സഖാ ഭവിതും അർഹതി

24 അതഃ പ്രയതിതം രാജ്യേ യജ്ഞസേന മയാ തവ
രാജാസി ദക്ഷിണേ കൂലേ ഭാഗീരഥ്യാഹം ഉത്തരേ

25 [ബ്ര]

അസത്കാരഃ സ സുമഹാൻ മുഹൂർത്തം അപി തസ്യ ഇ
ന വ്യേതി ഹൃദയാദ് രാജേണാ ദൂർമനഃ സ കൃശോ fഭവത്

അധ്യായം 155

1 [ബ്രാഹ്മണ]

അമർഷി ദ്രുപദോ രാജാ കർമ്മസിദ്ധാൻ ദ്വിജർഷഭാൻ
അനിച്ചൻ പരിചക്രാമ ബ്രാഹ്മണാവസഥാൻ ബഹുൻ
2 പുത്ര ജന്മ പരീപ്തൻ വൈ ശോകോപഹതചേതനഃ
നാസ്തി ശ്രേഷ്ഠം മമാപത്യം ഇതി നിത്യം അചിന്തയത്
3 ജാതാൻ പുത്രാൻ സ നിർവേദാദ് ധിഗ് ബന്ധുൻ ഇതി ചാബ്രവീത്
നിഃശ്വാസപരമഗ് ചാസീദ് ദ്രോണം പ്രതിചികീർഷയാ
4 പ്രഭാവം വിനയം ശിക്ഷാം ദ്രോണസ്യ ചരിതാനി ച
ക്ഷാത്രേണ ച ബലേനാസ്യ ചിന്തയൻ നാനുപദ്യത
പ്രതികർതും നൃപശ്രേഷ്ഠോ യതമാനോ ഫപി ഭാരത
5 അഭിതഃ സോ ഫഥ കൽമാഷീം ഗംഗാകുലേ പരിഭ്രമൻ
ബ്രാഹ്മണാവസഥം പുണ്യം ആസസാദ മഹീപതിഃ
6 തത്ര നാസ്താതകഃ കശ് ചിൻ ന ചാസീദ് അബ്രുതീ ദ്വിജഃ
തഥൈവ നാമഹാ ഭാഗഃ സോ ഫപശ്യത് സംശിതവ്രതൗ
7 യാജോപയാജൗ ബ്രഹ്മർഷി ശാമ്യന്തൗ പൃഷ്ഠതാത്മജഃ
സംഹിതായുയനേ യുക്തൗ ഗോത്രതഗ് ചാപി കാശ്യപൗ
8 താരണേ യുക്തത്രപൗ തൗ ബ്രാഹ്മണാവ് ജ്ഞിസത്തമൗ
സ താവ് ആമന്ത്രയാം ആസ സർവകാമൈർ അതന്ദ്രിതഃ
9 ബുദ്ധാ തയോർ ബലം ബുദ്ധിം കനീയാംസം ഉപഹ്യരേ
പ്രപേദേ ഛന്ദയൻ കാമൈർ ഉപയാജം ധൃതവ്രതം
10 പാദശൂശ്രൂഷണേ യുക്തഃ പ്രിയവാക് സർവകാമദഃ
അർഹയിത്യാ യഥാന്യായം ഉപയാജം ഉവാച സഃ
11 യേന മേ കർമണാ ബ്രഹ്മൻ പുത്രഃ സ്യാദ് ദ്രോണ മൃത്യവേ
ഉപയാജ കൃതേ തസ്മിൻ ഗവാം ദാതാസ്മി തേ ഫർബുദം
12 യദ് വാ തേ ഫന്യദ് ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ മനസഃ സുപ്രിയം ഭവേത്
സർവം തത് തേ പ്രദാതാഹം ന ഹി മേ ഫസ്ത് അത്ര സംശയഃ
13 ഇത്യ് ഉക്തോ നാഹം ഇത്യ് ഏവം തം ജ്ഞിഃ പ്രത്യവാച ഹ
ആരാധയിഷ്യൻ ദ്രുപദഃ സ തം പര്യചരത് പുനഃ
14 തതഃ സംവത്സരന്യാന്തേ ദ്രുപദം സ ദ്വിജോത്തമഃ
ഉപയാജോ ഫബ്രവീദ് രാജൻ കാലേ മധുരയാ ഗിരാ
15 ജ്യേഷ്ഠോ ഭ്രാതാ മമാഗൃഹ്ണാദ് വിചരൻ വനനിർമ്മയേ
അപരിജ്ഞാത ശൗചായാം ഭ്രമൗ നിപതിതം ഫലം

16 തദ് അപശ്യം അഹം ഭ്രാതൃർ അസാന്ത്രതം അനുവ്രജൻ
 വിമർശം സങ്കരാദാനേ നായം കര്യാത് കഥം ചന
 17 ദൃഷ്ട്യാ ഫലസ്യ നാപശ്യദ് ദോഷാ യേ റ്റസ്യാനബന്ധികാഃ
 വിവിനക്തി ന ശൗചം യഃ സോ റ്റന്യത്രാപി കഥം ഭവേത്
 18 സംഹിതായ്യയനം കർവൻ വസൻ ഗുര കലേ ച യഃ
 ഷൈക്ഷം ഉച്ഛിഷ്ടം അന്യേഷാം ഭൂക്തേ ചാപി സദാ സദാ
 കീർതയൻ ഗുണം അന്നാനാം അഘൃണീ ച പുനഃ പുനഃ
 19 തം അഹം ഫലാർഥിനം മന്യേ ഭ്രാതരം തർക ചക്ഷുഷാ
 തം വൈ ഗച്ഛസ്വ നൃപതേ സ ത്യാം സംയാജയിഷ്യതി
 20 ജുഗുപ്സമാനോ നൃപതിർ മനസേദം വിചിന്തയൻ
 ഉപയാജ വചഃ ശ്രുത്യാ നൃപതിഃ സർവധർമവിത്
 അഭിസമ്പുജ്യ പൂജാർഹം ഋഷിം യാജം ഉവാച ഹ
 21 അയുതാനി ദദാന്ത്യ് അഷ്ടൗ ഗവാം യാജയ മാം വിഭോ
 ദ്രോണ വൈരാഭിസന്തപ്തം ത്യാം ഹ്ലാദയിതു അർഹസി
 22 സ ഹി ബ്രാഹ്മവിദാം ശ്രേഷ്ഠോ ബ്രഹ്മാസ്ത്രേ ചാപ്യ് അന്തതഃ
 തസ്ഥാദ് ദ്രോണഃ പരാജൈഷീൻ മാം വൈ സ സഖിവിഗ്രഹേ
 23 ക്ഷത്രിയോ നാന്തി തുല്യോ റ്റസ്യ പൃഥിവ്യാം കശ് ചിദ് അഗ്രണീഃ
 കൗരവാചാര്യ മുഖ്യസ്യ ഭാരദ്വാജസ്യ ധീമതഃ
 24 ദ്രോണസ്യ ശരജാലാനി പ്രാണിദേഹഹരാണി ച
 ഷഡ് അരതി ധനശ് ചാസ്യ ദൃശ്യതേ റ്റപ്രതിമം മഹത്
 25 സ ഹി ബ്രാഹ്മണ വേഗേന ക്ഷാത്രം വേഗം അസംശയം
 പ്രതിഹന്തി മഹേഷ്യാസോ ഭാരദ്വാജോ മഹാമനാഃ
 26 ക്ഷത്രോച്ഛേദായ വിഹിതോ ജാമദഗ്ന്യ ഇവാസഥിതഃ
 തസ്യ ഹ്യ് അസ്ത്ബലം ഘോരം അപ്രസഹ്യം നരൈർ ഭൂവി
 27 ബ്രാഹ്മം ഉച്ഛാരയംസ് തേജോ ഹൃതാഹൃതിർ ഇവാന്തലഃ
 സമേത്യ സ ദഹത്യ് ആജൗ ക്ഷത്രം ബ്രഹ്മ പുരഃസരഃ
 ബ്രഹ്മക്ഷത്രേ ച വിഹിതേ ബ്രഹ്മതേജോ വിശിഷ്യതേ
 28 സോ റ്റഹം ക്ഷത്രബലാദ് ധീനോ ബ്രഹ്മതേജഃ പ്രപേദിവാൻ
 ദ്രോണാദ് വിശിഷ്ടം ആസാദ്യ ഭവന്തം ബ്രഹ്മവിത്തമം
 29 ദ്രോണാന്തകം അഹം പുത്രം ലഭേയം യുധി ദുർജയം
 തത് കർമ കരു മേ യാജ നിർവപാമ്യ് അർബുദം ഗവാം
 30 തഥേത്യ് ഉക്താ തു തം യാജോ യാജ്യാർഥം ഉപകൽപയത്
 ഗുർവർഥ ഇതി ചാകാമം ഉപയാജം അചോദയത്

യാജോ ദ്രോണ വിനാശായ പ്രതിജ്ഞേത തഥാ ച സഃ

31 തതസ് തസ്യ നരേന്ദ്രസ്യ ഉപയാജോ മഹാതപാഃ

ആചഖ്യൗ കർമ്മ വൈതാനം തദാ പുത്രഹലായ വൈ

32 സ ച പുത്രോ മഹാവീര്യോ മഹാതേജോ മഹാബലഃ

ഇഷ്യതേ യദ് വിധോ രാജൻ ഭവിതാ തേ തഥാവിധഃ

33 ഭാരദ്വാജസ്യ ഹന്താരം സോ ിഭിസന്ധായ ഭൂമിപഃ

ആജഹ്രേ തത് തഥാ സർവം ദ്രുപദഃ കർമ്മസിദ്ധയേ

34 യാജസ് തു ഹവനസ്യാന്തേ ദേവീം ആഹ്യാപയത് തദാ

പ്രൈഹി മാം രാജ്ഞി പൃഷ്ഠി മീഥുനം ത്യാം ഉപസ്ഥിതം

35 [ദേവീ]

അവലിപ്തം മേ മുഖം ബ്രഹ്മൻ പുണ്യാൻ ഗന്ധാൻ ബിഭർമി ച

സുതാർഥേനോപരുദ്ധാസ്മി തിഷ്ഠ യാജ മമ പ്രിയേ

36 [യാജ]

യാജേന ശ്രപിതം ഹവ്യം ഉപയാജേന മന്ത്രിതം

കഥം കാമം ന സന്ധ്യായ് സാ ത്യാം വിപ്രൈഹി തിഷ്ഠ വാ

37 [ബ്ര]

ഏവം ഉക്തേ തു യാജേന ഹതേ ഹവിഷി സംസ്കൃതേ

ഉത്തസ്ഥൗ പാവകായ് തസ്മായ് കമാരോ ദേവസംനിഭഃ

38 ജ്വാലാ വർണോ ഘോരരൂപഃ കിരീടീ വർമ്മ ചോത്തമം

ബിഭ്രത് സഖഡ്ഗഃ സശരോ ധനുഷ്ഠാൻ വിനദൻ മൂഢഃ

39 സോ ിധ്യാരോഹദ് രഥവരം തേന ച പ്രയയൗ തദാ

തതഃ പ്രണേദഃ പാഞ്ചാലാഃ പ്രഹൃഷ്ടാഃ സാധു സാധ്യ് ഇതി

40 ഭയാപഹോ രാജപുത്രഃ പാഞ്ചാലാനാം യശഃ കരഃ

രാജ്ഞഃ ശോകാപഹോ ജാത ഏഷ ഭദ്രോണ വധായ വൈ

ഇത്യ് ഉവാച മഹദ് ഭൂതം അദൃശ്യം ഖേചരം തദാ

41 കമാരീ ചാപി പാഞ്ചാലീ വേദിമധ്യായ് സമൃത്ഥിതാ

സുഭഗാ ദർശനീയാംഗീ വേദിമധ്യാ മനോരമാ

42 ശ്യാമാ പദ്മപലാശാക്ഷി നീലകഞ്ചിത മൂർധജാ

മാനുഷം വിഗ്രഹം കൃത്യാ സാക്ഷാദ് അമര വർണിനീ

43 നീലോത്പലസമോ ഗന്ധോ യസ്യഃ ക്രോശായ് പ്രവായതി

യാ ബിഭർതി പരം രൂപം യസ്യോ നാസ്ത്ത് ഉപമാ ഭൂവി

44 താം ചാപി ജാതാം സുശ്രോണീം വാഗ് ഉവാചാശരീരിണീ

സർവയോഷിദ് വരാ കൃഷ്ണാ ക്ഷയം ക്ഷത്രം നിനീഷതി

45 സുരകാര്യം ഇയം കാലേ കരിഷ്യതി സുമധ്യമാ
 അസ്യ ഹേതോഃ ക്ഷത്രീയാണാം മഹദ് ഉത്പത്യതേ ഭയം
 46 തച് ശ്രുത്വാ സർവപാഞ്ചാലാഃ പ്രണേദുഃ സിംഹസംഘവത്
 ന ചൈതാൻ ഹർഷസമ്പൂണാൻ ഇയം സേഹേ വസുസരാ
 47 തൗ ദൃഷ്ട്വാ പൃഷ്ഠതീ യാജം പ്രപേദേ വൈ സുതാർഥിനി
 ന വൈ മദ് അന്യാം ജനനീം ജാനീയാതാം ഇമാവ് ഇതി
 48 തഥേത്യ് ഉവാച താം യാജോ രാജ്ഞഃ പ്രിയചികീർഷയാ
 തയോശ് ച നാമനീ ചക്രർ ദ്വിജാഃ സമ്പൂർണമാനസാഃ
 49 ധൃഷ്ട്യാത് അതിധൃഷ്ട്യാത് ധർമാദ് ദ്യുത് സംഭവാദ് അപി
 ധൃഷ്ട്യാദ്യുതഃ കമാരോ ഽയം ദ്രുപദസ്യ ഭവത് ഇതി
 50 കൃഷ്ണേത്യ് ഏവാബ്രുവൻ കൃഷ്ണാം കൃഷ്ണാഭൃത് സാ ഹി വർണതഃ
 തഥാ തൻ മീഥുനം ജജേതേ ദ്രുപദസ്യ മഹാമഖേ
 51 ധൃഷ്ട്യാദ്യുതം തു പാഞ്ചാല്യം ആനീയ സ്വം വിവേശനം
 ഉപാകരോദ് അസ്ത്രഹേതോർ ഭാരദ്വാജഃ പ്രതാപവാൻ
 52 അമോക്ഷണീയം ദൈവം ഹി ഭാവി മത്യാ മഹാമതിഃ
 തഥാ തത് കൃതവാൻ ദ്രോണ ആത്മകീർത്യ് അനുരക്ഷണാത്

അധ്യായം 156

1 [വൈ]

ഏതച്ഛ്രോത്വാ തു കൗന്തേയാഃ ശല്യവിധാ ഇവാഭവൻ
സർവേ ചാസ്വസ്ഥ മനസോ ബഭ്രൂവുസ് തേ മഹാരഥാഃ

2 തതഃ കന്തിസുതാൻ ദൃഷ്ട്വാ വിഭ്രാന്താൻ ഗതചേതസഃ
യുധിഷ്ടിരം ഉവാചേദം വചനം സത്യവാദിനീ

3 ചിരാത്രോഷിതാഃ സ്നേഹ ബ്രാഹ്മണസ്യ നിവേശനേ
രഥമാണാഃ പുരേ രഥ്യേ ലബ്ധദൈക്ഷാ യുധിഷ്ടിര

4 യാനീഹ രമണീയാനി വനാന്യ് ഉപവനാനി ച
സർവാണി താനി ദൃഷ്ട്വാനി പുനഃ പുനർ അരിന്ദമ

5 പുനർ ദൃഷ്ട്വാനി താന്യ് ഏവ പ്രീണയന്തി ന നസ് തഥാ
ദൈക്ഷം ച ന തഥാ വീര ലഭ്യതേ കുരുനന്ദന

6 തേ വയം സാധു പാണ്ഡാലാൻ ഗച്ഛാമ യദി മന്യസേ
അപൂർവ ദർശനം താത രമണീയം ഭവിഷ്യതി

7 സുഭീക്ഷാശ് ചൈവ പാണ്ഡാലാഃ ശ്രുയന്തേ ശത്രുകർശന
യജ്ഞസേനശ് ച രാജാസൗ ബ്രഹ്മണ്യ ഇതി ശുശ്രൂമഃ

8 ഏകത്ര ചിരവാസോ ഹി ക്ഷമോ ന ച മതോ മമ
തേ തത്ര സാധു ഗച്ഛാമോ യദി ത്വം പുത്ര മന്യസേ

9 [യ]

ഭവത്യാ യൻ മതം കാര്യം തദ് അസ്സാകം പരം ഹിതം
അനുജാംസ് തു ന ജാനാമി ഗച്ഛേത്യർ നേതി വാ പുനഃ

10 [വൈ]

തതഃ കന്തീ ഭീമസേനം അർജുനം യമജൗ തഥാ
ഉവാച ഗമനം തേ ച തഥേത്യ് ഏവാബ്രുവംസ് തദാ

11 തത ആമന്ത്ര്യ തം വിപ്രം കന്തീ രാജൻ സുതൈഃ സഹ
പ്രതസ്ഥേ നഗരീം രഥ്യാം ദ്രുപദസ്യ മഹാത്മനഃ

അധ്യായം 157

1 [വൈ]

വസന്തു തേഷു പ്രച്ഛന്നം പാണ്ഡവേഷു മഹാത്മസു
 ആജഗാമാമ താൻ ദ്രഷ്ടും വ്യാസഃ സത്യവതീ സുതഃ
 2 തം ആഗതം അഭിപ്രേക്ഷ്യ പ്രത്യുദ്ഗമ്യ പരന്തപാഃ
 പ്രണിപത്യാഭിവാദ്യൈനം തസ്മദ്ഃ പ്രാഞ്ജലയസ് തദാ
 3 സമനജ്ഞാപ്യ താൻ സർവാൻ ആസീനാൻ മുനിർ അബ്രുവീത്
 പ്രസന്നഃ പൂജിതഃ പാർഥൈഃ പ്രീതിപൂർവ്വം ഇദം വചഃ
 4 അപി ധർമ്മേണ വർതധ്വം ശാസ്ത്രേണ ച പരന്തപാഃ
 അപി വിപ്രേഷു വഃ പൂജാ പൂജാർഹേഷു ന ഹീയതേ
 5 അഥ ധർമാർഥവദ് വാക്യം ഉക്ത്വാ സ ഭഗവാൻ ജ്വഷിഃ
 വിചിത്രാശ് ച കഥാസ് താസ് താഃ പുനർ ഏവേദം അബ്രുവീത്
 6 ആസീത് തപോവനേ കാ ചിദ് ജ്വഷേഃ കന്യാ മഹാത്മനഃ
 വിലഗ്നമധ്യാ സൂത്രോണീ സുഭൃഃ സർവഗുണാനിതാ
 7 കർമ്മഭിഃ സ്വകൃതൈഃ സാ തു ദുർഭഗാ സമപദ്യത
 നാധ്യഗച്ഛത് പതിം സാ തു കന്യാ രൂപവതീ സതീ
 8 തപസ് തപ്തം അഥാരേഭേ പത്യർഥം അസുഖാ തതഃ
 തോഷയാം ആസ തപസാ സാ കിലോഗ്രേണ ശങ്കരം
 9 തസ്യഃ സ ഭഗവാൻ തുഷ്ടസ് താം ഉവാച തപസിനീം
 വരം വരയ ഭദ്രം തേ വരദോ ിസ്മീതി ഭാമിനി
 10 അഥേശ്വരം ഉവാചേദം ആത്മനഃ സാ വചോ ഹിതം
 പതിം സർവഗുണോപേതം ഇച്ഛാമീതി പുനഃ പുനഃ
 11 താം അഥ പ്രത്യുവാചേദം ഇൗശാനോ വദതാം വരഃ
 പഞ്ച തേ പതയോ ഭദ്രേ ഭവിഷ്യന്തിതി ശങ്കരഃ
 12 പ്രതിബ്രുവന്തീം ഏകം മേ പതിം ദേഹീതി ശങ്കരം
 പുനർ ഏവാബ്രുവീദ് ദേവ ഇദം വചനം ഉത്തമം
 13 പഞ്ചകൃത്യസ് ത്വയാ ഉക്തഃ പതിം ദേഹീത്യ് അഹം പുനഃ
 ദേഹം അന്യം ഗതായാസ് തേ യഥോക്തം തദ് ഭവിഷ്യതി
 14 ദ്രുപദസ്യ കലേ ജാതാ കന്യാ സാ ദേവരൂപിണീ
 നിർദിഷ്ടാ ഭവതാ പത്നീ കൃഷ്ണാ പാർഷത്യ് അനിന്ദിതാ
 15 പാണ്ഡവേ നഗരം തസ്മാത് പ്രവിശധ്വം മഹാബലാഃ
 സുഖിനസ് താം അനുപ്രാപ്യ ഭവിഷ്യഥ ന സംശയഃ
 16 ഏവം ഉക്ത്വാ മഹാഭാഗഃ പാണ്ഡവാനാം പിതാമഹ

പാർഥൻ അമര്യ കന്തിം ച പ്രാതിഷ്ഠത മഹാതപാഃ

അധ്യായം 158

1 [വൈ]

വസന്തു തേഷു പ്രച്ഛന്നം പാണ്ഡവേഷു മഹാത്മസു
 ആജഗാമാമ താൻ ദ്രഷ്ടും വ്യാസഃ സത്യവതീ സുതഃ
 2 തം ആഗതം അഭിപ്രേക്ഷ്യ പ്രത്യുദ്ഗമ്യ പരന്തപഃ
 പ്രണിപത്യാഭിവാദ്യൈനം തസ്മദ്ഃ പ്രാഞ്ജലയസ് തദാ
 3 സമനജ്ഞാപ്യ താൻ സർവാൻ ആസീനാൻ മുനിർ അബ്രവീത്
 പ്രസന്നഃ പൂജിതഃ പാർഥൈഃ പ്രീതിപൂർവ്വം ഇദം വചഃ
 4 അപി ധർമ്മേണ വർതധ്വം ശാസ്ത്രേണ ച പരന്തപഃ
 അപി വിപ്രേഷു വഃ പൂജാ പൂജാർഹേഷു ന ഹീയതേ
 5 അഥ ധർമാർഥവദ് വാക്യം ഉക്ത്വാ സ ഭഗവാൻ ജ്ഞിഃ
 വിചിത്രാശ് ച കഥാസ് താസ് താഃ പുനർ ഏവേദം അബ്രവീത്
 6 ആസീത് തപോവനേ കാ ചിദ് ജ്ഞഃ കന്യാ മഹാത്മനഃ
 വിലഗ്നമധ്യാ സൂത്രോണീ സുഭൃഃ സർവഗുണാനിതാ
 7 കർമ്മഭിഃ സ്വകൃതൈഃ സാ തു ദുർഭഗാ സമപദ്യത
 നാധ്യഗച്ഛത് പതിം സാ തു കന്യാ രൂപവതീ സതീ
 8 തപസ് തപ്തം അഥാരേഭേ പത്യർഥം അസുഖാ തതഃ
 തോഷയാം ആസ തപസാ സാ കിലോഗ്രേണ ശങ്കരം
 9 തസ്യഃ സ ഭഗവാൻ തുഷ്ടസ് താം ഉവാച തപസിനീം
 വരം വരയ ഭദ്രം തേ വരദോ ിസ്മീതി ഭാമിനി
 10 അഥേശ്വരം ഉവാചേദം ആത്മനഃ സാ വചോ ഹിതം
 പതിം സർവഗുണോപേതം ഇച്ഛാമീതി പുനഃ പുനഃ
 11 താം അഥ പ്രത്യുവാചേദം ഇൗശാനോ വദതാം വരഃ
 പഞ്ച തേ പതയോ ഭദ്രേ ഭവിഷ്യന്തിതി ശങ്കരഃ
 12 പ്രതിബ്രവന്തീം ഏകം മേ പതിം ദേഹീതി ശങ്കരം
 പുനർ ഏവാബ്രവീദ് ദേവ ഇദം വചനം ഉത്തമം
 13 പഞ്ചകൃത്യസ് ത്വയാ ഉക്തഃ പതിം ദേഹീത്യ് അഹം പുനഃ
 ദേഹം അന്യം ഗതായാസ് തേ യഥോക്തം തദ് ഭവിഷ്യതി
 14 ദ്രുപദസ്യ കലേ ജാതാ കന്യാ സാ ദേവരൂപിണീ
 നിർദിഷ്ടാ ഭവതാ പത്നീ കൃഷ്ണാ പാർഷത്യ് അനിന്ദിതാ
 15 പാണ്ഡവേ നഗരം തസ്മാത് പ്രവിശധ്വം മഹാബലഃ
 സുഖിനസ് താം അനുപ്രാപ്യ ഭവിഷ്യഥ ന സംശയഃ
 16 ഏവം ഉക്ത്വാ മഹാഭാഗഃ പാണ്ഡവാനാം പിതാമഹ

പാർഥൻ അമര്യ കന്തിം ച പ്രാതിഷ്ഠത മഹാതപാഃ

അധ്യായം 159

1 [ആർജ്ജ]

കാരണം ബ്രഹ്മി ഗന്ധർവ കിം തദ് യേന സ്മ ധർഷിതാഃ
യാനോ ബ്രഹ്മവിദഃ സന്തഃ സർവേ രാത്രാവ് അരിന്ദമ

2 [ഗ്]

അനഗന്യോ റ്റനാഹുതയോ ന ച വിപ്ര പുരസ്കൃതാഃ
യ്യം തതോ ധർഷിതാഃ സ്ഥ മയാ പാണ്ഡവനന്ദന

3 യക്ഷരാക്ഷസ ഗന്ധർവാഃ പിശാചോരഗമാനവാഃ
വിസ്തരം കരുവംശസ്യ ശ്രീമതഃ കഥയന്തി തേ

4 നാരദപ്രഭൃതീനാം ച ദേവർഷീണാം മയാ ശ്രുതം
ഗുണാൻ കഥയതാം വീര പൂർവേഷാം തവ ധീമതാം

5 സ്വയം ചാപി മയാ ദൃഷ്ട്വ് ചരതാ സാഗരാംബരാം
ഇമാം വസുമതിം കൃത്യാം പ്രഭാവഃ സ്വകലസ്യ തേ

6 വേദേ ധനുഷി ചാചാര്യം അഭിജാനാമി തേ റ്റർജ്ജന
വിശ്രുതം ത്രിഷു ലോകേഷു ഭാരദ്വാജം യശസിനം

7 ധർമ്മം വായം ച ശക്തം ച വിജാനാമ്യ് അശിനൗ തഥാ
പാണ്ഡു ച കരുശാർദ്ദല ഷഡ് ഏതാൻ കലവർധനാൻ

പിതൃൻ ഏതാൻ അഹം പാർഥ ദേവ മാനുഷസാത്തമാൻ
8 ദിവ്യാത്മാനോ മഹാത്മാനഃ സർവശസ്തുഭൃതാം വരാഃ

ഭവന്തോ ഭ്രാതരഃ ശൂരാഃ സർവേ സുചരിതവ്രതാഃ

9 ഉത്തമാം തു മനോ ബുദ്ധിം ഭവതാം ഭാവിതാത്മനാം
ജാനന് അപി ച വഃ പാർഥ കൃതവാൻ ഇഹ ധർഷണാം

10 സ്ത്രീ സകാശേ ച കൗരവ്യ ന പുമാൻ ക്ഷത്വം അർഹതി
ധർഷണാം ആത്മനഃ പശ്യൻ ബാഹുദ്രവിണം ആശ്രിതഃ

11 നക്തം ച ബലം അസ്മാകം ഭൂയ ഏവാഭിവർധതേ
യതസ് തതോ മാം കൗന്തേയ സദാരം മന്യൂർ ആവിശത്

12 സോ റ്റഹം ത്രയേഹ വിജിതഃ സംഖ്യേ താപത്യവർധന
യേന തേനേഹ വിധിനാ കീർത്യമാനം നിബോധ മേ

13 ബ്രഹ്മചര്യം പരോ ധർമ്മഃ സ ചാപി നിയതസ് ത്രയി
യസ്താത് തസ്താദ് അഹം പാർഥ രണേ റ്റസ്മിൻ വിജിതസ് ത്രയാ

14 യസ് തു സ്യാത് ക്ഷത്രിയഃ കശ് ചിത് കാമവൃത്തഃ പരന്തപ
നക്തം ച യുധി യുദ്ധ്യേത ന സ ജീവേത് കഥം ചന

15 യസ് തു സ്യാത് കാമവൃത്തോ റ്റപി രാജാ താപത്യ സംഗരേ

ജയേൻ നക്തഞ്ചരാൻ സർവാൻ സ പുരോഹിത ധൂർ ഗതഃ
 16 തസ്മാത് താപത്യ യത് കിം ചിൻ നൃണാം ശ്രേയ ഇഹേസ്ഥിതം
 തസ്മിൻ കർമ്മണി യോക്തവ്യാ ദാന്താത്മാനഃ പുരോഹിതാഃ
 17 വേദേ ഷഡംഗേ നിരതാഃ ശുചയഃ സത്യവാദിനഃ
 ധർമാത്മാനഃ കൃതാത്മാനഃ സ്യൂർ നൃപാണാം പുരോഹിതാഃ
 18 ജയശ് ച നിയതോ രാജന്തഃ സ്വർഗശ് ച സ്യാദ് അനന്തരം
 യസ്യ സ്യാദ് ധർമ്മവിദ് വാഗ്മീ പുരോധാഃ ശീലവാഞ് ശുചിഃ
 19 ലാഭം ലബ്ധം അലബ്ധം ഹി ലബ്ധം ച പരിരക്ഷിതം
 പുരോഹിതം പ്രകർവീത രാജാ ഗുണസമന്വിതം
 20 പുരോഹിത മതേ തിഷ്ഠേദ് യ ഇച്ഛേത് പൃഥിവീം നൃപഃ
 പ്രാപ്തം മേരുവരോത്തംസാം സർവശഃ സാഗരാംബരാം
 21 ന ഹി കേവലശൗര്യേണ താപത്യാഭിജനേന ച
 ജയേദ് അബ്രാഹ്മണഃ കശ് ചിദ് ഭൂമിം ഭൂമിപതിഃ ക്വ ചിത്
 22 തസ്മാദ് ഏവം വിജാനീഹി കരൂണാം വംശവർധന
 ബ്രാഹ്മണ പ്രമുഖം രാജ്യം ശക്യം പാലയിതും ചിരം

അധ്യായം 160

1 [ആർഹ്]

താപത്യ ഇതി യദ് വാക്യം ഉക്തവാൻ അസി മാം ഇഹ
തദ് അഹം ജ്ഞാതും ഇച്ഛാമി താപത്യാർഥ വിനിശ്ചയം
2 തപതീ നാമ കാ ചൈഷാ താപത്യാ യതക്രതേ വയം
കൗന്തേയാ ഹി വയം സായോ തത്ത്വം ഇച്ഛാമി വേദിതം

3 [വൈ]

ഏവം ഉക്തഃ സ ഗന്ധർവഃ കന്തിപുത്രം ധനഞ്ജയം
വിശ്രുതാം ത്രിഷു ലോകേഷു ശ്രാവയാം ആസ വൈ കഥാം

4 [ഗ്]

ഹന്ത തേ കഥയിഷ്യാമി കഥാം ഏതാം മനോരമാം
യഥാവദ് അഖിലാം പാർഥ ധർമ്യാം ധർമഭൃതാം വര
5 ഉക്തവാൻ അസ്മി യേന ത്വാം താപത്യ ഇതി യദ് വചഃ
തത് തേ ിഹം കഥ്യയിഷ്യാമി ശൃണുഷ്വൈക മനാ മമ
6 യ ഏഷ ദിവി ധിഷ്ണേന നാകം വ്യാപ്നോതി തേജസാ
ഏതസ്യ തപതീ നാമ ബഭ്രുവാസദൃശീ സുതാ
7 വിവസ്വതോ വൈ കൗന്തേയ സാവിത്ര്യാ അവരജാ വിഭോ
വിശ്രുതാ ത്രിഷു ലോകേഷു തപതീ തപസാ യുതാ

8 ന ദേവീ നാസ്മരീ ചൈവ ന യക്ഷീ ന ച രാക്ഷസീ
നാപ്സരാ ന ച ഗന്ധർവീ തഥാരൂപേണ കാ ചന

9 സുവിഭക്താനവദ്യാംഗീ സ്വസിതായത ലോചനാ
സ്വാചാരാ ചൈവ സാധീ ച സുവേഷാ ചൈവ ഭാമിനി

10 ന തസ്യഃ സദൃശം കം ചിത് ത്രിഷു ലോകേഷു ഭാരത
ഭർതാരം സവിതാ മേനേ രൂപശീലകലശ്രുതൈഃ

11 സമ്പ്രാപ്തയൗവനാം പശ്യൻ ദേയാം ദുഹിതരം തു താം
നോപലേഭേ തതഃ ശാന്തിം സമ്പ്രദാനം വിചിന്തയൻ

12 അർഥർക്ഷ പുത്രഃ കൗന്തേയ കുരൂണാം ഋഷഭോ ബലി
സൂര്യം ആരാധയാം ആസ നൃപഃ സംവരണഃ സദാ

13 അർഘ്യ മാല്യോപഹാരൈശ് ച ശശ്വച് ച നൃപതിർ യതഃ
നിയമൈർ ഉപവാസൈശ് ച തപോഭിർ വിവിധൈർ അപി

14 ശുശ്രൂഷൂർ അനഹംവാദി ശുചിഃ പൗരവനന്ദനഃ
അംശ്രമന്തം സമുദ്യന്തം പൂജയാം ആസ ഭക്തിമാൻ

15 തതഃ കൃതജ്ഞം ധർമജ്ഞം രൂപേണാസദൃശം ഭൂവി

തപത്യാഃ സദൃശം മേനേ സൂര്യഃ സംവരണം പതിം
 16 ദാതും ഐച്ഛിത് തതഃ കന്യാം തസ്മൈ സംവരണായ താം
 നൃപോത്തമായ കൗരവ്യ വിശ്രുതാഭിജനായ വൈ
 17 യഥാ ഹി ദിവി ദീപ്താംശുഃ പ്രഭാസയതി തേജസാ
 തഥാ ഭൂവി മഹീപാലോ ദീപ്ത്യാ സംവരണോ ിഭവത്
 18 യഥാർജയന്തി ചാദിത്യം ഉദ്യന്തം ബ്രഹ്മവാദിനഃ
 തഥാ സംവരണം പാർഥ ബ്രാഹ്മണാവരജാഃ പ്രജാഃ
 19 സ സോമം അതി കാന്തത്വാദ് ആദിത്യം അതി തേജസാ
 ബഭ്രുവ നൃപതിഃ ശ്രീമാൻ സുഹൃദാം ദുർഹൃദാം അപി
 20 ഏവംഗുണസ്യ നൃപതേസ് തഥാ വൃത്തസ്യ കൗരവ
 തസ്മൈ ദാതും മനസ് ചക്രേ തപതിം തപനഃ സ്വയം
 21 സ കദാ ചിദ് അഥോ രാജാ ശ്രീമാൻ ഉരു യശാ ഭൂവി
 ചചാര മൃഗയാം പാർഥ പർവതോപവനേ കില
 22 ചരതോ മൃഗയാം തസ്യ ക്ഷുത്പിപാസാ ശ്രമാനീതഃ
 മമാര രാജന്തഃ കൗന്തേയ ഗിരാവ് അപ്രതിമോ ഹയഃ
 23 സ മൃതാശ്വശ് ചരൻ പാർഥ പദ്ഭ്യാം ഏവ ഗിരൗ നൃപഃ
 ദദർശാസദൃശീം ലോകേ കന്യാം ആയതലോചനാം
 24 സ ഏക ഏകാം ആസാദ്യ കന്യാം താം അരിമർദനഃ
 തസ്ഥൗ നൃപതിശാർദൂലഃ പശ്യന് അവിചലേക്ഷണഃ
 25 സ ഹി താം തർകയാം ആസ രൂപതോ നൃപതിഃ ശ്രീയം
 പുനഃ സന്തർകയാം ആസ രവേർ ഭൃഷ്ടാം ഇവ പ്രഭാം
 26 ഗിരിപ്രസ്ഥേ തു സാ യസ്മിൻ സ്ഥിതാ സ്വസിത ലോചനാ
 സ സവൃക്ഷക്ഷുപ ലതോ ഹിരണ്യയ ഇവാഭവത്
 27 അവമേനേ ച താം ദൃഷ്ട്വാ സർവപ്രാണാമൃതാം വപുഃ
 അവാപ്തം ചാത്മനോ മേനേ സ രാജാ ചക്ഷുഷഃ ഫലം
 28 ജന്മപ്രഭൃതി യത് കിം ചിദ് ദൃഷ്ട്വാൻ സ മഹീപതിഃ
 രൂപം ന സദൃശം തസ്മാസ് തർകയാം ആസ കിം ചന
 29 തയാ ബദ്ധമനസ് ചക്ഷുഃ പാശൈർ ഗുണമയൈസ് തദാ
 ന ചചാല തതോ ദേശാദ് ബുബുധേ ന ച കിം ചന
 30 അസ്മയാ നൃനം വിശാലാക്ഷ്യാഃ സദേവാസുരമാനുഷം
 ലോകം നിർമ്മഥ്യ ധാത്രോദം രൂപം ആവിഷ്കൃതം കൃതം
 31 ഏവം സ തർകയാം ആസ രൂപദ്രവിണ സമ്പദാ
 കന്യാം അസദൃശീം ലോകേ നൃപഃ സംവരണസ് തദാ

32 താം ച ദൃഷ്ട്വേവ കല്യാണീം കല്യാണാഭിജനോ നൃപഃ
 ജഗാമ മനസാ ചിന്താം കാമമാർഗ്ഗണ പീഡിതഃ
 33 ദഹ്യമാനഃ സ തീവ്രേണ നൃപതിർ മന്ഥമാഗ്നിനാ
 അപ്രഗൽഭാം പ്രഗൽഭഃ സ താം ഉവാച യശസ്വിനീം
 34 കാസി കസ്യാസി രംഭോരു കിമർഥം ചേഹ തിഷ്ഠസി
 കഥം ച നിർജനേ ിരണ്യേ ചരസ്യ് ഏകാ ശുചിസ്തീതേ
 35 ത്വം ഹി സർവാനവദ്യാംഗീ സർവാഭരണഭ്രൂഷിതാ
 വിഭ്രൂഷണം ഇവൈതേഷാം ഭ്രൂഷണാനാം അഭീപ്സിതം
 36 ന ദേവീം നാസുരീം ചൈവ ന യക്ഷീം ന ച രാക്ഷസീം
 ന ച ഭോഗവതീം മന്യേ ന ഗന്ധർവീ ന മാനുഷീം
 37 യാ ഹി ദൃഷ്ട്വാ മയാ കാശ് ചിച് ശ്രൂതാ വാപി വരാംഗനാഃ
 ന താസാം സദൃശീം മന്യേ ത്വാം അഹം മത്തകാശിനി
 38 ഏവം താം സ മഹീപാലോ ബഭാഷേ ന തു സാ തദാ
 കാമാർതം നിർജനേ ിരണ്യേ പ്രത്യഭാഷത കിം ചന
 39 തതോ ലാലപ്യമാനസ്യ പാർഥിവസ്യായതേക്ഷണാ
 സൗദാമനീവ സാഭ്രൂഷ്യ തത്രൈവാന്തരധീയത
 40 താം അന്വിച്ഛൻ സ നൃപതിഃ പരിചക്രാമ തത് തദാ
 വനം വനജ പത്രാക്ഷീം ഭ്രമന് ഉന്മത്തവത് തദാ
 41 അപശ്യമാനഃ സ തു താം ബഹു തത്ര വിലപ്യ ച
 നിശ്ശേഷഃ കൗരവശ്രേഷോ മുഹൂർത്തം സ വ്യതിഷ്ഠത

അധ്യായം 161

1 [ഗ്]

അഥ തസ്യാം അദൃശ്യായാം നൃപതിഃ കാമമോഹിതഃ

പാതനം ശത്രുസംഘാനാം പപാത ധരണീതലേ

2 തസ്മിൻ നിപതിതേ ഭൂമാവ് അഥ സാ ചാരുഹാസിനീ

പുനഃ പീനായതശ്രോണീ ദർശയാം ആസ തം നൃപം

3 അഥാവഭാഷേ കല്യാണീ വാചാ മധുരയാ നൃപം

തം കുരൂണാം കലകരം കാമാഭിഹത ചേതസം

4 ഉത്തിഷ്ടോത്തിഷ്ട ഭദ്രം തേ ന ത്വം അർഹസ്യ് അരിന്ദമ

മോഹം നൃപതിശാർദ്ദൂല ഗന്തും ആവിഷ്കൃതഃ ക്ഷിതൗ

5 ഏവം ഉക്തോ ിഥ നൃപതിർ വാചാ മധുരയാ തദാ

ദദർശ വിപുലശ്രോണീം താം ഏവാഭിമുഖേ സ്ഥിതാം

6 അഥ താം അസിതാപാംഗീം ആബഭാഷേ നരാധിപഃ

മന്ഥമാഗ്നിപരീതാത്മാ സന്ദിഗ്ധാക്ഷരയാ ഗിരാ

7 സാധു മാം അസിതാപാംഗേ കാമാർതം മത്തകാശിനി

ഭജസ്വ ഭജമാനം മാം പ്രാണാ ഹി പ്രജഹന്തി മാം

8 ത്വദർഥം ഹി വിശാലാക്ഷി മാം അയം നിശിന്തൈഃ ശരൈഃ

കാമഃ കമലഗർഭാഭേ പ്രതിവിധ്യൻ ന ശാമ്യതി

9 ഗ്രന്ഥം ഏവം അനാക്രന്ദേ ഭദ്രേ കാമമഹാഹിനാ

സാ ത്വം പീനായതശ്രോണീപര്യുഷ്ണി ശുഭാനനേ

10 ത്വയ്ത് അധീനാ ഹി മേ പ്രാണാ കിംനരോദ്ഗീത ഭാഷിണീ

ചാരു സർവാനവദ്യാംഗി പദ്മേന്ദു സദൃശാനനേ

11 ന ഹ്യ് അഹം ത്വദതേ ഭീരു ശക്ഷ്യേ ജീവീതും ആത്മനാ

തസ്മാത് കരു വിശാലാക്ഷി മയ്ത് അനുക്രോശം അംഗനേ

12 ഭക്തം മാം അസിതാപാംഗേ ന പരിത്യജ്ഞം അർഹസി

ത്വം ഹി മാം പ്രീതിയോഗേന ത്രാതും അർഹസി ഭാമിനി

13 ഗാന്ധർവേണ ച മാം ഭീരു വിവാഹേനൈഹി സുന്ദരി

വിവാഹാനാം ഹി രംഭോരു ഗാന്ധർവഃ ശ്രേഷ്ഠ ഉച്യതേ

14 [തപതി]

നാഹം ഈശാത്മനോ രാജൻ കന്യാപിതൃമതീ ഹ്യ് അഹം

മയി ചേദ് അസ്തി തേ പ്രീതിർ യാചസ്വ പിതരം മമ

15 യഥാ ഹി തേ മയാ പ്രാണാഃ സംഗൃഹീതാ നരേശ്വര

ദർശനാദ് ഏവ ഭൂയസ് ത്വം തഥാ പ്രാണാൻ മമാഹരഃ

16 ന ചാഹം ഇശാ ദേഹസ്യ തസ്മാൻ നൃപതിസത്തമ
 സമീപം നോപഗച്ഛാമി ന സ്വതന്ത്രാ ഹി യോഷിതഃ
 17 കാ ഹി സർവേഷു ലോകേഷു വിശ്രുതാഭിജ്ഞം നൃപം
 കന്യാ നാഭിലഷേൻ നാഥം ഭർതാരം ഭക്ത വത്സലം
 18 തസ്മാദ് ഏവംഗതേ കാലേ യാചസ്വ പിതരം മമ
 ആദിത്യം പ്രണിപാതേന തപസാ നിയമേന ച
 19 സ ചേത് കാമയതേ ദാതും തവ മാം അരിമർദന
 ഭവിഷ്യാമ്യ് അഥ തേ രാജൻ സതതം വശവർതിനി
 20 അഹം ഹി തപതീ നാമ സാവിത്ര്യ് അവരജാ സുതാ
 അസ്യ ലോകപ്രദീപസ്യ സവിതുഃ ക്ഷത്രിയർഷഭ

അധ്യായം 162

1 [ഗ]

ഏവം ഉക്ത്വാ തതസ് തുർണം ജഗാമോർധം അനിന്ദിതാ
 സ തു രാജാ പുനർ ഭൂമൗ തത്രൈവ നിപപാത ഹ
 2 അമാത്യഃ സാനയാത്രസ് തു തം ദദർശ മഹാവനേ
 ക്ഷിതൗ നിപതിതം കാലേ ശക്രധജം ഇവോച്ഛിതം
 3 തം ഹി ദൃഷ്ട്വാ മഹേഷ്യാസം നിരശ്യാം പതിതം ക്ഷിതൗ
 ബഭ്രുവ സോ ിസ്യ സചിവഃ സന്ദ്രദീപ്ത ഇവാഗ്നിനാ
 4 ത്വരയാ ചോപസംഗമ്യ സ്നേഹാദ് ആഗതസംഭ്രമഃ
 തം സമുത്ഥാപയാം ആസ നൃപതിം കാമമോഹിതം
 5 ഭൂതലാദ് ഭൂമിപാലേശം പിതേവ പതിതം സുതം
 പ്രജ്ഞയാ വയസാ ചൈവ വൃദ്ധഃ കീർത്യാ ദമേന ച
 6 അമാത്യസ് തം സമുത്ഥാപ്യ ബഭ്രുവ വിഗതജ്വരഃ
 ഉവാച ചൈനം കല്യാണ്യോ വാചാ മധുരയോത്ഥിതം
 മാ ഭൈർ മനജശാർദൂല ഭദ്രം ചാസ്തു തവാന്നഘ
 7 ക്ഷത്പിപാസാപരിശ്രാന്തം തർകയാം ആസ തം നൃപം
 പതിതം പാതനം സംഖ്യേ ശാത്രവാണാം മഹീതലേ
 8 വാരിണാഥ സുശീതേന ശിരസ് തസ്യാഭ്യഷേചയത്
 അസ്പശൻ മുകടം രാജ്ഞഃ പുണ്യരീകസുഗന്ധിനാ
 9 തതഃ പ്രത്യോഗതപ്രാണസ് തദ് ബലം ബലവാൻ നൃപഃ
 സർവം വിസർജയാം ആസ തം ഏകം സചിവം വിനാ
 10 തതസ് തസ്യാജ്ഞയാ രാജേണാ വിപ്രതന്മേ മഹദ് ബലം
 സ തു രാജാ ഗിരിപ്രന്മേ തസ്മിൻ പുനർ ഉപാവിശത്
 11 തതസ് തസ്മിൻ ഗിരിവരേ ശുചിർ ഭൂത്വാ കൃതാഞ്ജലിഃ
 ആരിരായയിഷ്ടഃ സൂര്യം തസ്മാവ് ഊർധ്വഭജഃ ക്ഷിതൗ
 12 ജഗാമ മനസാ ചൈവ വസിഷ്ഠം ഋഷിസത്തമം
 പുരോഹിതം അമിത്രഘ്നസ് തദാ സംവരണോ നൃപഃ
 13 നക്തം ദിനം അമൈകന്മേ സ്ഥിതേ തസ്മിഞ് ജനാധിപേ
 അമാജഗാമ വിപ്രർഷിസ് തദാ ദ്വാദശമേ ിഹനി
 14 സ വിദിത്യൈവ നൃപതിം തപത്യാ ഹൃതമാനസം
 ദിവ്യേന വിധിനാ ജ്ഞാത്യാ ഭാവിതാത്മാ മഹാൻ ഋഷിഃ
 15 തഥാ തു നിയതാത്മാനം സ തം നൃപതിസത്തമം
 ആബഭാഷേ സ ധർമാത്മാ തസ്യൈവാരീഥ ചികീർഷയാ

16 സ തസ്യ മനുജേന്ദ്രസ്യ പശ്യതോ ഭഗവാൻ ജ്ഞിഃ
 ഊർധ്വം ആചക്രമേ ദ്രഷ്ടും ഭാസ്കരം ഭാസ്കരദ്യുതിഃ
 17 സഹസ്രാംശു തതോ വിപ്രഃ കൃതാഞ്ജലിർ ഉപസ്ഥിതഃ
 വസിഷ്ഠോ ഹം ഇതി പ്രീത്യാ സ ചാത്മാനം ന്യവേദയത്
 18 തം ഉവാച മഹാതേജാ വിവസ്വാൻ മുനിസത്തമം
 മഹർഷേ സ്വാഗതം തേ ഹ്നു കഥയസ്വ യഥേച്ഛസി

അധ്യായം 163

1 [വസിസ്ഠ]

യൈഷാം തേ തപതി നാമ സാവിത്ര്യ് അവരജാ സുതാ
താം ത്വാം സംവരണസ്യാർഥേ വരയാമി വിഭാവസോ
2 സ ഹി രാജാ ബൃഹത് കീർത്തിർ ധർമാർഥവിദ് ഉദാരധിഃ
യുക്തഃ സംവരണോ ഭർതാ ദുഹിതൂസ് തേ വിഹംഗമ

3 [ഗന്ധർവ]

ഇത്യ് ഉക്തഃ സവിതാ തേന ദദാനീത്യ് ഏവ നിശ്ചിതഃ
പ്രത്യഭാഷത തം വിപ്രം പ്രതിനന്ദ്യ ദിവാകരഃ
4 വരഃ സംവരണോ രാജ്ഞാം ത്വാം ജ്ഞീണാം വരോ മനേ
തപതി യോഷിതാം ശ്രേഷ്ഠാ കിം അന്യത്രാപവർജനാത്

5 തതഃ സർവാനവദ്യാഗ്നീം തപതീം തപനഃ സ്വയം
ദദൗ സംവരണസ്യാർഥേ വഷിഷ്ഠായ മഹാത്മനേ
പ്രതിജഗ്രാഹ താം കന്യാം മഹർഷിസ് തപതീം തദാ
6 വസിഷ്ഠോ ിഥ വിസൃഷ്ടുസ് ച പുനർ ഏവാജഗാമ ഹ
യത്ര വിഖ്യത കീർതിഃ സ ക്ഷത്രണാം ജ്ഞഭോ ിഭവത്

7 സ രാജാ മന്ഥാവിഷ്ണുസ് തദഗതേനാന്തരാത്മനാ
ദൃഷ്ട്വാ ച ദേവകന്യാം താം തപതീം ചാരുഹാസിനീം
വസിഷ്ഠേന സഹായാന്തീം സംഹൃഷ്ഠോ ിഭ്യധികം ബഭൗ

8 കൃഷ്ണേ ദ്വാദശ രാത്രേ തു തസ്യ രാജ്ഞഃ സമാപിതേ
ആജഗാമ വിശുദ്ധാത്മാ വസിഷ്ഠോ ഭഗവാൻ ജ്ഞിഃ
9 തപസാരാധ്യ വരദം ദേവം ഗോപതിം ഈശ്വരം
ലേഭേ സംവരണോ ഭാര്യാം വസിഷ്ഠസ്യൈവ തേജസാ

10 തതസ് തസ്മിൻ ഗിരിശ്രേഷ്ഠേ ദേവഗന്ധർവസേവിതേ
ജഗ്രാഹ വിധിവത് പാണിം തപത്യാഃ സ നരർഷഭഃ
11 വസിഷ്ഠനാഭ്യനുജ്ഞാതസ് തസ്മിന് ഏവ ധരായരേ
സോ ികാമയത രാജർഷിർ വിഹർതും സഹ ഭാര്യയാ

12 തതഃ പുരേ ച രാഷ്ട്രേ ച വാഹനേഷു ബലേഷു ച
ആദിദേശ മഹീപാലസ് തം ഏവ സചിവം തദാ
13 നൃപതിം ത്വ് അഭ്യനുജ്ഞായ വസിഷ്ഠോ ിഥാപചക്രമേ
സോ ിപി രാജാ ഗിരൗ തസ്മിൻ വിജഹാരാമരോപമഃ

14 തതോ ദ്വാദശ വർഷാണി കാനനേഷു ജലേഷു ച
രേമേ തസ്മിൻ ഗിരൗ രാജാ തയൈവ സഹ ഭാര്യയാ

15 തസ്യ രാജ്ഞഃ പുരേ തസ്തിൻ സമാ ദ്വാദശ സർവശഃ
 ന വവർഷ സഹസ്രാക്ഷോ രാഷ്ട്രേ ചൈവാസ്യ സർവശഃ
 16 തത് ക്ഷുധാർത്തൈർ നിരാനന്ദൈഃ ശവഭൂതൈസ് തദാ നരൈഃ
 അഭവത് പ്രേതരാജസ്യ പുരം പ്രേതൈർ ഇവാവൃതം
 17 തതസ് തത് താദൃശം ദൃഷ്ട്വാ സ ഏവ ഭഗവാൻ ജ്ഞിഃ
 അഭ്യപദ്യത ധർമ്മാത്മാ വസിഷ്ഠോ രാജസത്തമം
 18 തം ച പാർഥിവശാർദ്ദൂലം ആനയാം ആസ തത് പുരം
 തപത്യാ സഹിതം രാജന് ഉഷിതം ദ്വാദശീഃ സമാഃ
 19 തതഃ പ്രവൃഷ്ടസ് തത്രാസിദ് യഥാപൂർവം സുരാരിഹാ
 തസ്തിൻ നൃപതിശാർദ്ദൂല പ്രവിഷ്ടേ നഗരം പുനഃ
 20 തതഃ സരാഷ്ട്രം മുമുദേ തത് പുരം പരയാ മുദാ
 തേന പാർഥിവ മുഖ്യേന ഭാവിതം ഭാവിതാത്മനാ
 21 തതോ ദ്വാദശ വർഷാണി പുനർ ഇൗജേ നരാധിപഃ
 പത്യാ തപത്യാ സഹിതോ യഥാ ശക്ത്രോ മരുത്പതിഃ
 22 ഏവം ആസീൻ മഹാഭാഗാ തപതീ നാമ പൗർവികീ
 തവ വൈവസ്വതീ പാർഥ താപത്യസ് ത്വം യയാ മതഃ
 23 തസ്യാം സഞ്ജനയാം ആസ ക്ഷരം സംവരണോ നൃപഃ
 തപത്യാം തപതാം ശ്രേഷ്ഠ താപത്യസ് ത്വം തതോ *fർജ്ജന*

അധ്യായം 164

1 [വൈ]

സ ഗന്ധർവവചഃ ശ്രുത്വാ തത് തദാ ഭരതർഷഭ
 അർജ്ജുനഃ പരയാ പ്രീത്യാ പൂർണചന്ദ്ര ഇവാബഭൗ
 2 ഉവാച ച മഹേഷ്യാസോ ഗന്ധർവം കരുസത്തമഃ
 ജാതകൗതൂഹലോ fതീവ വസിഷ്ഠസ്യ തപോബലാത്
 3 വസിഷ്ഠ ഇതി യസ്യൈതദ് ഭൃഷേർ നാമ ത്വയേരിതം
 ഏതദ് ഇച്ഛാമ്യ് അഹം ശ്രോതും യഥാവത് തദ് വദസ്വ മേ
 4 യ ഏഷ ഗന്ധർവപതേ പൂർവേഷാം നഃ പുരോഹിതഃ
 ആസീദ് ഏതൻ മമാചക്ഷ്യ ക ഏഷ ഭഗവാൻ ഭൃഷിഃ
 5 [ഗ]

തപസാ നിർജിതൗ ശശ്വദ് അജേയാവ് അമരൈർ അപി
 കാമക്രോധാവ് ഉഭൗ യസ്യ ചരണൗ സംവവാഹതുഃ
 6 യസ് തു നോച്ഛേദനം ചക്രേ കശികാനാം ഉദാരധിഃ
 വിശ്വാമിത്രാപരാധേന ധാരയൻ മന്യും ഉത്തമം
 7 പുത്രവ്യസനസന്തപ്തഃ ശക്തിമാൻ അപി യഃ പ്രഭുഃ
 വിശ്വാമിത്ര വിനാശായ ന മേനേ കർമ്മ ദാരുണം
 8 മൃതാംശ് ച പുനർ ആഹർതും യഃ സപുത്രാൻ യമക്ഷയാത്
 കൃതാന്തം നാതിചക്രാമ വേലാം ഇവ മഹോദധിഃ
 9 യം പ്രാപ്യ വിജിതാത്മാനം മഹാത്മാനം നരാധിപാഃ
 ഇക്ഷ്യാകവോ മഹീപാലാ ലേഭിരേ പൃഥിവീം ഇമാം
 10 പുരോഹിത വരം പ്രാപ്യ വസിഷ്ഠം ഭൃഷിസത്തമം
 ഈജിരേ ക്രതുഭിശ് ചാപി നൃപാസ് തേ കരുനന്ദന
 11 സ ഹി താന്യ് ആജയാം ആസ സർവാൻ നൃപതിസത്തമാൻ
 ബ്രഹ്മർഷിഃ പാണ്ഡവ ശ്രേഷ്ഠ ബൃഹസ്പതിർ ഇവാമരാൻ
 12 തസ്മാദ് ധർമപ്രധാനാത്മാ വേദ ധർമവിദ് ഈപ്സീതഃ
 ബ്രാഹ്മണോ ഗുണവാൻ കശ് ചിത് പുരോധാഃ പ്രവിമൃശ്യതാം
 13 ക്ഷത്രിയേണ ഹി ജാതേന പൃഥിവീം ജേതും ഇച്ഛതാ
 പൂർവം പുരോഹിതഃ കാര്യഃ പാർഥ രാജ്യാഭിവൃദ്ധയേ
 14 മഹീം ജിഗീഷതാ രാജ്ഞാ ബ്രഹ്മ കാര്യം പുരഃസരം
 തസ്മാത് പുരോഹിതഃ കശ് ചിദ് ഗുണവാൻ അസ്മു വോ ദിവിജഃ

അധ്യായം 165

1 [ആർജ്ജ]

കിംനിമിത്തം അഭ്രദ് വൈരം വിശ്വാമിത്ര വസിഷ്ഠയോഃ
വസതോർ ആശ്രമേ പുണ്യേ ശംസ നഃ സർവം ഏവ തത്

2 [ഗ്]

ഇദം വാസീഷ്ഠം ആഖ്യാനം പുരാണം പരിചക്ഷതേ
പാർഥ സർവേഷു ലോകേഷു യഥാവത് തൻ നിബോധ മേ

3 കന്യകണ്ഠേ മഹാൻ ആസീത് പാർഥിവോ ഭരതർഷഭ
ശാധിതി വിശ്രുതോ ലോകേ സത്യധർമ്മപരായണഃ

4 തസ്യ ധർമ്മാത്മനഃ പുത്രഃ സമൃദ്ധബലവാഹനഃ
വിശ്വാമിത്ര ഇതി ഖ്യാതോ ബഭ്രുവ രിപുമർദ്ദനഃ

5 സ ചചാര സഹാമാത്യോ മൃഗയാം ഗഹനേ വനേ
മൃഗാൻ വിധ്യൻ വരാഹാംഗ് ച രമ്യേഷു മരു ധന്വസ്യ

6 വ്യായാമകർശിതഃ സോ ിഥ മൃഗലിപ്തഃ പിപാസിതഃ
ആജഗാമ നരശ്രേഷ്ഠ വസിഷ്ഠസ്യാശ്രമം പ്രതി

7 തം ആഗതം അഭിപ്രേക്ഷ്യ വസിഷ്ഠഃ ശ്രേഷ്ഠഭാഗ് ഭൃഷിഃ
വിശ്വാമിത്രം നരശ്രേഷ്ഠം പ്രതിജഗ്രാഹ പുജയാ

8 പാദ്യാർഘ്യാചമനീയേന സ്വാഗതേന ച ഭാരത
തഥൈവ പ്രതിജഗ്രാഹ വന്ദ്യേന ഹവിഷാ തഥാ

9 തസ്യാഥ കാമധ്യഗ് ധേനുർ വസിഷ്ഠസ്യ മഹാത്മനഃ
ഉക്താ കാമാൻ പ്രയച്ഛേതി സാ കാമാൻ ദുദുഹേ തതഃ

10 ഗ്രാമ്യാരണ്യാ ഓഷധീഗ് ച ദുദുഹേ പയ ഏവ ച
ഷഡ്രസം ചാമൃതരസം രസായനം അനുത്തമം

11 ഭോജനീയാനി പേയാനി ഭക്ഷ്യാണി വിവിധാനി ച
ലേഹ്യാന്ത് അമൃതകൽപാനി ചോഷ്യാണി ച തഥാർജ്ജുന

12 തൈഃ കാമൈഃ സർവസമ്പൂർണൈഃ പുജിതഃ സ മഹീപതിഃ
സാമാത്യഃ സബലഗ് ചൈവ തുതോഷ സ ഭൃശം നൃപഃ

13 ഷഡ് ആയതാം സുപാർശ്വോരും ത്രിപൃഥും പഞ്ച സംവൃതാം
മണ്യുകനേത്രാം സ്വാകാരാം പീനോധസം അനിന്ദിതാം

14 സുവാലധിഃ ശങ്കകർണാം ചാരു ശൃംഗാം മനോരമാം
പുഷ്പായത ശിരോഗ്രീവാം വിസ്മിതഃ സോ ിഭിവിക്ഷ്യ താം

15 അഭിനന്ദതി താം നന്ദീം വസിഷ്ഠസ്യ പയസ്വിനീം
അബ്രവീച് ച ഭൃശം തുഷ്ടോ വിശ്വാമിത്രോ മൂനിം തദാ

16 അർബുദേന ഗവാം ബ്രഹ്മൻ മമ രാജ്യേന വാ പുനഃ
നന്ദിനീം സന്ത്രയച്ഛ്വസ്വ ഭൂഷ്ണ രാജ്യം മഹാമുനേ
17 [വസ്]

ദേവതാതിഥിപിത്രർഥം ആജ്യാർഥം ച പയസിനീ
അദേയാ നന്ദിനീയം മേ രാജ്യേനാപി തവാനഘ
18 [വിഷ്വാമിത്ര]

ക്ഷത്രിയോ ഹം ഭവാൻ വിപ്രസ് തപഃസ്വാധ്യായസാധനഃ
ബ്രാഹ്മണേഷു കതോ വീര്യം പ്രശാന്തേഷു യുതാത്മസു
19 അർബുദേന ഗവാം യസ് ത്വം ന ദദാസി മമേച്ഛിതാം
സ്വധർമ്മം ന പ്രഹാസ്യാമി നയിഷ്യേ തേ ബലേന ഗാം
20 [വസ്]

ബലസമഗ് ചാസി രാജാ ച ബാഹുവീര്യഗ് ച ക്ഷത്രിയഃ
യഥേച്ഛസി തഥാ ക്ഷിപ്രം കരു ത്വം മാ വിചാരയ
21 [ഗ്]

ഏവം ഉക്തസ് തദാ പാർഥ വിശ്വാമിത്രോ ബലാദ് ഇവ
ഹംസചന്ദ്ര പ്രതീകാശാം നന്ദിനീം താം ജഹാര ഗാം
22 കശാ ദണ്ഡപ്രതീഹതാ കാല്യമാനാ തതസ് തതഃ
ഹംഭായമാനാ കല്യാണീ വസിഷ്ടസ്യാഥ നന്ദിനീ
23 ആഗമ്യാഭിമുഖി പാർഥ തസ്മൗ ഭഗവദ് ഉന്മുഖി
ഭൃശം ച താഡ്യമാനാപി ന ജഗാമാശ്രമാത് തതഃ
24 [വസ്]

ശൃണോമി തേ രവം ഭദ്രേ വിനദന്ത്യാഃ പുനഃ പുനഃ
ബലാദ് യുയസി മേ നന്ദിക്ഷമാവാൻ ബ്രാഹ്മണോ ഹ്യ് അഹം
25 [ഗ്]

സാ ഇ തേഷാം ബലാൻ നന്ദീ ബലാനാം ഭരതർഷഭ
വിശ്വാമിത്ര ഭയോദ്ദിഗ്നാ വസിഷ്ഠം സമുപാഗമത്
26 [ഗൗഹ്]

പാഷാണ ദണ്ഡാഭിഹതാം ക്രന്ദന്തീം മാം അനാഥവത്
വിശ്വാമിത്രബലൈർ ഘോരൈർ ഭഗവൻ കിം ഉപേക്ഷസേ
27 [ഗ്]

ഏവം തസ്യാം തദാ പർഥ ധർഷിതായാം മഹാമുനീഃ
ന ചുക്ഷുഭേ ന ധൈര്യാച് ച വിചചാല യുതവ്രതഃ
28 [വസ്]

ക്ഷത്രിയാണാം ബലം തേജോ ബ്രാഹ്മണാനാം ക്ഷമാ ബലം
ക്ഷമാ മാം ഭജതേ തസ്മാദ് ഗമ്യതാം യദി രോചതേ
29 [ഗൗഹീ]

കിം ന ത്യക്താസ്മി ഭഗവൻ യദ് ഏവം മാം പ്രഭാഷസേ
അത്യക്താഹം ത്വയാ ബ്രഹ്മൻ ന ശക്യാ നയിതും ബലാത്
30 [വസീ]

ന ത്വാം ത്യജാമി കല്യാണി സ്ഥീയതാം യദി ശക്യതേ
ദ്രവേണ ദാമ്നാ ബദ്ധൈവ വത്സസ് തേ ഹ്രിയതേ ബലാത്
31 [ഗീ]

സ്ഥീയതാം ഇതി തച് ശ്രുത്വാ വസിഷ്ടസ്യ പയസിനീ
ഊർധ്യാഞ്ചിത ശിരോഗ്രീവാ പ്രബഭൗ ഘോരദർശനാ
32 ക്രോധരക്തേഷണാ സാ ഗൗർ ഹംഭാര വധന സ്വനാ

വിശ്വാമിത്രസ്യ തത് സൈന്യം വ്യഭ്രാവയത സർവശഃ
33 കശാഗ്ര ദണ്ഡാഭിഹതാ കാല്യമാനാ തതസ് തതഃ
ക്രോധാ ദീപ്തേഷണാ ക്രോധം ഭ്രൂ ഏവ സമാദഭയേ

34 ആദിത്യ ഇവ മധ്യാഹ്നേ ക്രോധാ ദീപ്തവപുർ ബഭൗ
അംഗാരവർഷം മുഞ്ചന്തീ മുഹൂർ വാലധിതോ മഹത്
35 അസൃജത് പഹ്ലവാൻ പച്ഛാച് ഛക്രതഃ ശബരാണ് ശകാൻ

മൂത്രതശ് ചാസൃജച്ഛ് ചാപി യവനാൻ ക്രോധമൂർച്ഛിതാ
36 പുണ്യാൻ കിരാതാൻ ദ്രമിഡാൻ സിംഹലാൻ ബർബരാംസ് തഥാ
തഥൈവ ദാരദാൻ മ്ലേച്ഛാൻ ഹേനതഃ സാ സസർജ ഹ

37 തൈർ വിഷ്വഷ്വൈർ മഹത് സൈന്യം നാനാ മ്ലേച്ഛ ഗണൈസ് തദാ
നാനാവരണ സഞ്ചരണൈർ നാനായുധ ധരൈസ് തഥാ
അവാകീര്യത സംരഞ്ചൈർ വിശ്വാമിത്രസ്യ പശ്യതഃ

38 ഏകൈകശ് ച തദാ യോധഃ പഞ്ചഭിഃ സപ്തഭിർ വൃതഃ
അസ്തുവർഷേണ മഹതാ കാല്യമാനം ബലം തതഃ
പ്രഭസം സർവതസ് ത്രസ്തം വിശ്വാമിത്രസ്യ പശ്യതഃ

39 ന ച പ്രാണൈർ വിയുജ്യന്തേ കേ ചിത് തേ സൈനികാസ് തദാ
വിശ്വാമിത്രസ്യ സങ്ക്രമൈർ വാസിഷ്ഠൈർ ഭരതർഷഭ

40 വിശ്വാമിത്രസ്യ സൈന്യം തു കാല്യമാനം ത്രിയോജനം
ക്രോശമാനം ഭയോദ്ദിഗ്നം ത്രാതാരം നാധൃഗച്ഛത
41 ദൃഷ്ട്വാ തൻ മഹദ് ആശ്ചര്യം ബ്രഹ്മതേജോ ഭവം തദാ
വിശ്വാമിത്രഃ ക്ഷത്രഭാവാനു നിർവിണ്ണോ വാക്യം അബ്രവീത്

42 ധീശ് ബലം ക്ഷത്രീയബലം ബ്രഹ്മതേജോബലം ബലം
ബലാബലം വിനിശ്ചിത്യ തപ ഏവ പരം ബലം

43 സ രാജ്യസ്ഥിതം ഉത്സൃജ്യ താം ച ദീപ്താം നൃപ ശ്രീയം
ഭോഗാംശ് ച പൃഷ്ടതഃ കൃത്യാ തപസ്യ ഏവ മനോ ദധേ

44 സ ഗത്യാ തപസാ സിദ്ധിം ലോകാൻ വിഷ്ടഭ്യ തേജസാ
തതാപ സർവാൻ ദീപ്തജാ ബ്രാഹ്മണത്വം അവാപ ച
അപിവച് ച സുതം സോമം ഇന്ദ്രേണ സഹ കൗശികഃ

അധ്യായം 166

1 [ഗ]

കൽമാഷപാദ ഇത്യ അസ്തിംഗ് ലോകേ രാജാ ബഭ്രുവ ഹ
 ഇക്ഷ്യാകവംശജഃ പാർഥ തേജസാസദൃശോ ഭൂവി
 2 സ കദാ ചിദ് വനം രാജാ മൃഗയാം നിര്യയൗ പുരാത്
 മൃഗാൻ വിധ്യൻ വരാഹാംഗ് ച ചചാര രിപുമർദനഃ
 3 സ തു രാജാ മഹാത്മാനം വാസിഷ്ഠം ഋഷിസാത്തമം
 തൃഷാർതഗ് ച ക്ഷയാർതഗ് ച ഏകായനഗതഃ പഥി
 4 അപശ്യദ് അജിതഃ സംഖ്യേ മുനിം പ്രതിമുഖാഗതം
 ശക്തിം നാമ മഹാഭാഗം വസിഷ്ഠ കലനന്ദനം
 ഭ്യേഷ്ഠം പുത്രശതാത് പുത്രം വസിഷ്ഠസ്യ മഹാത്മനഃ
 5 അപഗച്ഛ പഥോ ിസ്താകം ഇത്യ ഏവം പാർഥിവോ ിബ്രുവീത്
 തഥാ ഋഷീർ ഉവാചൈനം സാന്ത്വയഞ് ശ്ലക്ഷ്ണയാ ഗിരാ
 6 ഋഷിസ് തു നാപചക്രാമ തസ്തിൻ ദർമ പഥേ സ്ഥിതഃ
 നാപി രാജാ മനേർ മാനാത് ക്രോധാച്ഛ് ചാപി ജഗാമ ഹ
 7 അമുഞ്ചന്തം തു പന്ഥാനം തം ഋഷിം നൃപസത്തമഃ
 ജഘാന കശയാ മോഹാത് തദാ രാക്ഷസവൻ മുനിം
 8 കശാ പ്രഹാരാഭിഹതസ് തതഃ സ മുനിസത്തമഃ
 തം ശശാപ നൃപശ്രേഷ്ഠം വാസിഷ്ഠഃ ക്രോധമൂർച്ഛിതഃ
 9 ഹംസി രാക്ഷസവദ് യസ്താദ് രാജാപസദ താപസം
 തസ്താത് ത്വം അദ്യ പ്രഭൃതി പുരുഷാദോ ഭവിഷ്യസി
 10 മനുഷ്യപിശിതേ സക്തഗ് ചരിഷ്യസി മഹീം ഇമാം
 ഗച്ഛ രാജായമേത്യ ഉക്തഃ ശക്തിനാ വീര്യശക്തിനാ
 11 തതോ യാജ്യ നിമിത്തം തു വിശ്വാമിത്ര വസിഷ്ഠയോഃ
 വൈരം ആസീത് തദാ തം തു വിശ്വാമിത്രോ ിപചദ്യത
 12 തയോർ വിവദതോർ ഏവം സമീപം ഉപചക്രമേ
 ഋഷീർ ഉഗ്രതപഃ പാർഥ വിശ്വാമിത്രഃ പ്രതാപവാൻ
 13 തതഃ സ ബൃബുധേ പശ്ചാത് തം ഋഷിം നൃപസത്തമഃ
 ഋഷേഃ പുത്രം വസിഷ്ഠസ്യ വസിഷ്ഠം ഇവ തേജസാ
 14 അന്തർധായ തദാത്മാനം വിശ്വാമിത്രോ ിപി ഭാരത
 താവ് ഉഭാവ് ഉപചക്രാമ ചികീർഷന് ആത്മനഃ പ്രിയം
 15 സ തു ശപ്തസ് തദാ തേന ശക്തിനാ വൈ നൃപോത്തമഃ
 ജഗാമ ശരണം ശക്തിം പ്രസാദയിതും അർഹയൻ

16 തസ്യ ഭാവം വിദിത്യാ സ നൃപതേഃ കരുനന്ദന
 വിശ്വാമിത്രസ് തതോ രക്ഷ ആദിദേശേ നൃപം പ്രതി
 17 സ ശാപാത് തസ്യ വിപ്രർഷേർ വിശ്വാമിത്രസ്യ ചാജ്ഞയാ
 രാക്ഷസാഃ കിങ്കരോ നാമ വിവേശ നൃപതിം തദാ
 18 രക്ഷസാ ഇ ഗൃഹീതം തം വിദിത്യാ സാ മുനിസ് തദാ
 വിശ്വാമിത്രോ ഫപ്യ് അപക്രാമത് തസ്മാദ് ദേശാദ് അരിന്ദമ
 19 തതഃ സ നൃപതിർ വിദ്വാൻ രക്ഷന് ആത്മാനം ആത്മനാ
 ബലവത് പീഡ്യമാനോ ഫപി രക്ഷസാന്തർ ഗതേന ഹ
 20 ദദർശ തം ദ്വിജഃ കശ് ചിദ് രാജാനം പ്രഥിതം പുനഃ
 യയാചേ ക്ഷ്യതിശ് ചൈനം സമാംസാം ഭോജനം തദാ
 21 തം ഉവാചാഥ രാജർഷീർ ദ്വിജം മിത്രസഹസ് തദാ
 ആസ്സ ബ്രഹ്മംസ് ത്വം അത്രൈവ മുഹൂർതം ഇതി സാന്ത്വയൻ
 22 നിവൃത്തഃ പ്രതിദാസ്യാമി ഭോജനം തേ യഥേച്ഛിതം
 ഇത്യ് ഉക്ത്വാ പ്രയയൗ രാജാ തസ്മൗ ച ദ്വിജസത്തമഃ
 23 അന്തർഗതം ഇ തദ് രാജന്തസ് തദാ ബ്രാഹ്മണ ഭാഷിതം
 സോ ഫന്തഃപുരം പ്രവിശ്യാഥ സംവിവേശ നരാധിപഃ
 24 തതോ ഫർധരാത്ര ഉത്ഥായ സുദം ആനായു സത്വരം
 ഉവാച രാജാ സംസ്കൃത്യ ബ്രാഹ്മണസ്യ പ്രതിശ്രുതം
 25 ഗച്ഛാമുഷ്മിന് അസൗ ദേശേ ബ്രാഹ്മണോ മാം പ്രതീക്ഷതേ
 അന്നാർഥീ ത്വം തൻ അന്നേന സമാംസേനോപപാദയ
 26 ഏവം ഉക്തസ് തദാ സുദഃ സോ ഫനാസാദ്യാമിഷം ക്വ ചിത്
 നിവേദയാം ആസ തദാ തസ്മൈ രാജേണ വ്യഥാനൃതിഃ
 27 രാജാ ഇ രക്ഷസാവിഷ്ടഃ സുദം ആഹ ഗതവ്യഥഃ
 അപ്യ് ഏനം നരമാംസേന ഭോജയേതി പുനഃ പുനഃ
 28 തഥേത്യ് ഉക്ത്വാ തതഃ സുദഃ സംസ്ഥാനം വധ്യ ഘാതിനാം
 ഗത്വാ ജഹാര ത്വരിതോ നരമാംസം അപേതഭീഃ
 29 സ തത് സംസ്കൃത്യ വിധിവദ് അന്നോപഹിതം ആശ്രു വൈ
 തസ്മൈ പ്രാദാദ് ബ്രാഹ്മണായ ക്ഷ്യധിതായ തപസവിനേ
 30 സ സിദ്ധചക്ഷുഷാ ദൃഷ്ട്വാ തദനം ദ്വിജസത്തമഃ
 അഭോജ്യം ഇദം ഇത്യ് ആഹ ക്രോധപര്യാകലേക്ഷണഃ
 31 യസ്മാദ് അഭോജ്യം അന്നം മേ ദദാതി സ നരാധിപഃ
 തസ്മാത് തസ്മൈവ മുശസ്യ ഭവിഷ്യത്യ് അത്ര ലോലുപാ
 32 സകേതാ മാനുഷമാംസേഷു യഥോക്തഃ ശക്തിനാ പുരാ

ഉദ്യേജനീയോ ഭൂതാനാം ചരിഷ്യതി മഹീം ഇമാം
 33 ദ്വിർ അനുവ്യാഹൃതേ രാജ്ഞഃ സ ശാപോ ബലവാൻ അഭൂത്
 രക്ഷോബലസമാവിഷ്ടോ വിസഞ്ജ്ഞശ് ചാഭവത് തദാ
 34 തതഃ സ നൃപതിശ്രേഷ്ഠോ രാക്ഷസോപഹരതേന്ദ്രിയഃ
 ഉവാച ശക്തിം തം ദൃഷ്ട്വാ നചിരാദ് ഇവ ഭാരത
 35 യസ്മാദ് അസദൃശഃ ശാപഃ പ്രയുക്തോ ിയം ത്വയാ മയി
 തസ്മാത് ത്വന്തഃ പ്രവർതിഷ്യേ ഖാദിതു മാനഷാൻ അഹം
 36 ഏവം ഉക്ത്വാ തതഃ സദ്യസ് തം പ്രാണൈർ വിപ്രയുജ്യ സഃ
 ശക്തിനം ഭക്ഷയാം ആസ വ്യാഘ്രഃ പശൂം ഇവേപ്ലിതം
 37 ശക്തിനം തു ഹതം ദൃഷ്ട്വാ വിശ്വാമിത്രസ് തതഃ പുനഃ
 വസിഷ്ഠസ്യൈവ പുത്രേഷു തദ് രക്ഷഃ സന്ദിദേശ ഹ
 38 സ താഞ് ശതാവരാൻ പുത്രാൻ വസിഷ്ഠസ്യ മഹാത്മനഃ
 ഭക്ഷയാം ആസ സങ്ക്രമഃ സിംഹഃ ക്ഷുദ്രശ്ശാൻ ഇവ
 39 വസിഷ്ഠോ ഘാതിതാഞ് ശ്രുത്വാ വിശ്വാമിത്രേണ താൻ സുതാൻ
 ധാരയാം ആസ തം ശോകം മഹാദ്രിർ ഇവ മേദിനീം
 40 ചക്രേ ചാത്മവിനാശായ ബുദ്ധിം സ മുനിസത്മമഃ
 ന ത്വ് ഏവ കശികോച്ഛേദം മേനേ മതിമതാം വരഃ
 41 സ മേരുക്സാദ് ആത്മാനം മുമോച ഭഗവാൻ ജ്വഷിഃ
 ശിരസ് തസ്യ ശിലായാം ച ഭൂലരാശാവ് ഇവാപതത്
 42 ന മമാര ച പാതേന സ യദാ തേന പാണ്ഡവ
 തദാഗ്നിം ഇദ്ധ്യാ ഭഗവാൻ സംവിവേശ മഹാവനേ
 43 തം തദാ സുസമീദ്ധോ ിപി ന ദദാഹ ഹതാശനഃ
 ദീപ്യമാനോ ിപ്യ് അമിത്രഘ്ന ശീതോ ിനിർ അഭവത് തതഃ
 44 സ സമുദ്രം അഭിപ്രേത്യ ശോകാവിഷ്ടോ മഹാമുനിഃ
 ബദ്ധ്യാ കണ്ഠേ ശിലാം ഗുർവീം നിപപാത തദ് അംഭസി
 45 സ സമുദ്രോർമി വേഗേന സ്ഥലേ നൃന്യോ മഹാമുനിഃ
 ജഗാമ സ തതഃ ഖിന്നഃ പുനർ ഏവാശ്രമം പ്രതി

അധ്യായം 167

1 [ഗ]

തതോ ദൃഷ്ട്യാശ്രമപദം രഹിതം തൈഃ സുതൈർ മൂനിഃ
നിർജഗാമ സുദുഃഖാർതഃ പുനർ ഏവാശ്രമാത് തതഃ
2 സോ fപശ്യത് സരിതം പൂർണാം പ്രാവൃട്കാലേ നവാംസോ
വൃക്ഷാൻ ബഹുവിധാൻ പാർഥ വഹന്തിം തീരജാൻ ബഹുൻ

3 അഥ ചിന്താം സമാപേദേ പുനഃ പൗരവനന്ദന
അംഭസ്യ് അസ്യ്യാ നിമജ്ജേജയം ഇതി ദുഃഖസമന്വിതഃ

4 തതഃ പാശൈസ് തദാത്മാനം ഗാഢം ബദ്ധ്യാ മഹാമുനിഃ
തസ്യ്യാ ജലേ മഹാനദ്യാ നിമജ്ജേ സുദുഃഖിതഃ

5 അഥ ഛിത്തയാ നദീ പാശാംസ് തസ്യ്യാരി ബലമർദന
സമസ്ഥം തം ജ്ജ്ഞിം കൃത്യാ വിപാശം സമവാസ്യജത്

6 ഉത്തരാതര തതഃ പാശൈർ വിമുക്തഃ സ മഹാൻ ജ്ജ്ഞിഃ
വിപാശേതി ച നാമാസ്യ്യാ നദ്യാശ് ചക്രേ മഹാൻ ജ്ജ്ഞിഃ

7 ശോകേ ബുദ്ധിം തതശ് ചക്രേ ന ചൈകത്ര വ്യതിഷ്ഠിത
സോ fഗച്ഛത് പർവതാംശ് ചൈവ സരിതശ് ച സരാംസി ച

8 തതഃ സ പുനർ ഏവർഷീർ നദീം ഹൈമവതിം തദാ
ചണ്ഡഗ്രാഹവതിം ദൃഷ്ട്യാ തസ്യ്യാഃ സ്ത്രോതസ്യ് അവാപതത്

9 സാ തം അഗ്നിസമം വിപ്രം അനുചിന്ത്യ സരിദ് വരാ
ശതയാ വിദ്രുതാ യസ്മാച് ഛതദ്രുർ ഇതി വിശ്രുതാ

10 തതഃ സ്ഥലഗതം ദൃഷ്ട്യാ തത്രാപ്യ് ആത്മാനം ആത്മനാ
മർത്വം ന ശക്യാം ഇത്യ് ഉക്ത്യാ പുനർ ഏവാശ്രമം യയൗ

11 വധ്യാദൃശ്യന്ത്യാനുഗത ആശ്രമാഭിമുഖോ വ്രജൻ
അഥ ശ്രശ്രാവ സംഗത്യാ വേദാധ്യയനനിഃസ്വനം
പൃഷ്ഠതഃ പരിപൂർണാർമൈഃ ഷഡ്ഭിർ അംഗൈർ അലങ്കൃതം

12 അനുവ്രജതി കോ ന് ഏഷ മാം ഇത്യ് ഏവ ച സോ fബ്രുവീത്
അഹം ത് അദൃശ്യതീ നാസ്താ തം സ്തേഷാ പ്രത്യഭാഷത
ശക്തേർ ഭാര്യാ മഹാഭാഗ തപോ യുക്താ തപസ്വിനീ

13 [വസ്]

പുത്രി കസ്യേഷ സാംഗസ്യ വേദസ്യാധ്യയന സ്വനഃ
പുരാ സാംഗസ്യ വേദസ്യ ശക്തേർ ഇവ മയാ ശ്രുതഃ

14 [ആദൃഷ്യന്തി]

അയം കക്ഷൗ സമുത്പന്നഃ ശക്തേർ ഗർഭഃ സുതസ്യ തേ

സമാ ദ്വാദാശ തസ്യേഹ വേദാൻ അഭ്യസതോ മൂനേ

15 [ഗ്]

ഏവം ഉക്തസ് തതോ ഹൃഷ്ടോ വസിഷ്ഠഃ ശ്രേഷ്ഠ ഭാഗ് ജ്ഞിഃ

അസ്തി സന്താനം ഇത്യ് ഉക്ത്വാ മൃത്യോഃ പാർഥ ന്യവർത്തത

16 തതഃ പ്രതിനീവൃത്തഃ സ തയാ വധ്യാ സഹാനഘ

കൽമാഷപാദം ആസീനം ദദർശ വിജനേ വനേ

17 സ തു ദൃഷ്ട്വേവ തം രാജാ ക്രുദ്ധ ഉന്മായ ഭാരത

ആവിഷ്ടോ രക്ഷസോഗ്രേണ ഇയേഷാന്തും തതഃ സ്മൃതം

18 അദൃശ്യന്തീ തു തം ദൃഷ്ട്വാ ക്രൂരകർമാണം അഗ്രതഃ

ഭയസംവിഗ്നയാ വാചാ വസിഷ്ഠം ഇദം അബ്രുവീത്

19 അസൗ മൃത്യുർ ഇവോഗ്രേണ ദണ്ഡേന ഭഗവന് ഇതഃ

പ്രഗൃഹീതേന കാഷ്ഠേന രാക്ഷസോ *f*ഭ്യേതി ഭീഷണഃ

20 തം നിവാരയിതും ശക്തോ നാന്യോ *f*സ്തി ഭൂവി കശ് ചന

ത്വദൃതേ *f*ദൃ മഹാഭാഗ സർവവേദവിദാം വര

21 ത്രാഹി മാം ഭഗവാൻ പാപാദ് അസ്മാദ് ദാരുണദർശനാത്

രക്ഷോ അത്തും ഇഹ ഹ്യ് ആവാം നൃനം ഏതച് ചികിർഷതി

അധ്യായം 168

1 [വസ്]

മാ ഞഭഃ പുത്രീ ന ഭേതവ്യം രക്ഷസസ് തേ കഥം ചന
നൈതദ് രക്ഷോഭയം യസ്താത് പശ്യസി ത്വം ഉപസ്ഥിതം
2 രാജാ കൽമാഷപാദോ f യം വിര്യവാൻ പ്രഥിതോ ഭൂവി
സ ഏഷോ f സ്തിൻ വനോദ്രേശേ നിവസത്യ അതിഭീഷണഃ

3 [ഗ്]

തം ആപതന്തം സന്ദ്രേക്ഷ്യ വസിഷ്ഠോ ഭഗവാൻ ജ്വഷിഃ
വാരയാം ആസ തേജസീ ഹങ്കരേണൈവ ഭാരത
4 മന്ത്രപുതേന ച പുനഃ സ തം അഭ്യുക്ഷ്യ വാരിണാ
മോക്ഷയാം ആസ വൈ ഘോരാദ് രാക്ഷസാദ് രാജസത്തമം

5 സ ഹി ദ്വാദശ വർഷാണി വസിഷ്ഠസ്യൈവ തേജസാ
ഗ്രസ്ത ആസീദ് ഗൃഹേണൈവ പർവകാലേ ദിവാകരഃ

6 രക്ഷസാ വിപ്രമുക്തോ f മ സ നൃപസ് തദ് വനം മഹത്
തേജസാ രഞ്ജയാം ആസ സന്ധ്യാഭ്രം ഇവ ഭാസ്കരഃ

7 പ്രതിലഭ്യ തതഃ സഞ്ജ്ഞാമ അഭിവാദ്യ കൃതാഞ്ജലിഃ
ഉവാച നൃപതിഃ കാലേ വസിഷ്ഠം ജ്വഷിസത്തമം

8 സൗദാമോ f ഹം മഹാഭാഗ യാജ്യസ് തേ ദ്വിജസത്തമ
അസ്തിൻ കാലേ യദ് ഇഷ്ടം തേ ബ്രൂഹി കിം കരവാണി തേ

9 [വസ്]

വൃത്തം ഏതദ് യഥാകാലം ഗച്ഛ രാജ്യം പ്രശാധി തത്
ബ്രാഹ്മണാംഗ് ച മനുഷ്യേഭ്യ മാവമംസഥാഃ കദാ ചന

10 [രാജാ]

നാവമംസ്യാമ്യ് അഹം ബ്രഹ്മൻ കദാ ചിദ് ബ്രാഹ്മണർഷഭാൻ
ത്വൻ നിദേശേ സ്ഥിതഃ ശശ്വത് പുജയിഷ്യാമ്യ് അഹം ദ്വിജാൻ

11 ഇക്ഷ്യാകൂണാം ഇ യേനാഹം അനൃണഃ സ്യാം ദ്വിജോത്തമ
തത് ത്വത്തഃ പ്രാപ്തം ഇച്ഛാമി വരം വേദവിദാം വര

12 അപത്യായേസ്തിതാം മഹ്യം മഹിഷീം ഗതും അർഹസി
ശീലരൂപമുണോപേതാം ഇക്ഷ്യാകകലവൃദ്ധയേ

13 [ഗ്]

ദദാനിത്യ ഏവ തം തത്ര രാജാനം പ്രത്യുവാച ഹ
വസിഷ്ഠഃ പരമേഷ്യാസം സത്യസന്ധോ ദ്വിജോത്തമഃ

14 തതഃ പ്രതിയയൗ കാലേ വസിഷ്ഠഃ സഹിതോ f നഘ

ഖ്യാതം പുരവരം ലോകേഷ്ഠ് അയോധ്യം മനുജേശ്വരഃ
 15 തം പ്രജാഃ പ്രതിമോദന്ത്യഃ സർവാഃ പ്രത്യുദ്യയസ് തദാ
 വിപാപ്ചമാനം മഹാത്മാനം ദിവൗകസ ഇവേശ്വരം
 16 അചിരാത് സ മനുഷ്യേന്ദ്രോ നഗരീം പുണ്യകർമ്മണാഃ
 വിവേശ സഹിതസ് തേന വസിഷ്ഠേന മഹാത്മാനാ
 17 ദദൂശുസ് തം തതോ രാജന് അയോധ്യാവാസിനോ ജനാഃ
 പുഷ്യേണ സഹിതം കാലേ ദിവാകരം ഇവോദിതം
 18 സ ഹി താം പൂരയാം ആസ ലക്ഷ്യാ ലക്ഷ്മീവതാം വരഃ
 അയോധ്യാം വ്യോമ ശീതാംശ്രുഃ ശരത്കാല ഇവോദിതഃ
 19 സംസിക്ത മൃഷ്ടപന്ഥാനം പതാകോച്ഛൃയ ഭൂഷിതം
 മനഃ പ്രഹ്ലാദയാം ആസാ തസ്യ തത് പൂരം ഉത്തമം
 20 തുഷ്ടപുഷ്പജനാകീർണാ സാ പുരീ കരനന്ദന
 അശോഭത തദാ തേന ശക്രേണേവാമരാവതീ
 21 തതഃ പ്രവിഷ്ടേ രാജേന്ദ്രേ തസ്തിൻ രാജനി താം പുരീം
 തസ്യ രാജ്ഞ ആജ്ഞയാ ദേവീ വസിഷ്ഠം ഉപചക്രമേ
 22 ഋതാവ് അഥ മഹർഷിഃ സ സംബഭൂവ തയാ സഹ
 ദേവ്യാ ദിവ്യേന വിധിനാ വസിഷ്ഠഃ ശ്രേഷ്ഠ ഭാഗ് ഗൃഷിഃ
 23 അഥ തസ്യാം സമുത്പന്നേ ഗർഭേ സ മൂനിസത്തമഃ
 രാജ്ഞാദിവാദിതസ് തേന ജഗാമ പുനർ ആശ്രമം
 24 ദീർഘകാലധൃതം ഗർഭം സുഷാവ ന തു തം യദാ
 സാഥ ദേവ്യ് അശ്ണനാ കക്ഷിം നിർബിഭേദ തദാ സ്വകം
 25 ദ്വാദശേ ഫഥ തതോ വർഷേ സ ജ്ജേഞേ മനുജർഷഭ
 അശ്ണകോ നാമ രാജർഷിഃ പോതനം യോ ന്യവേശയത്

അധ്യായം 169

1 [ഗ]

ആശ്രമസ്ഥാ തതഃ പുത്രം അദൃശ്യന്തി വ്യജായത
 ശക്തേഃ കലകരം രാജൻ ദ്വിതീയം ഇവ ശക്തിനം
 2 ജാതകർമാദികാസ് തസ്യ ക്രിയാഃ സ മുനിപുംഗവഃ
 പൗത്രസ്യ ഭരതശ്രേഷ്ഠ ചകാര ഭഗവാൻ സ്വയം
 3 പരാസുൾ ച യതസ് തേന വസിഷ്ഠഃ സമാപിതസ് തദാ
 ഗർഭസ്ഥേന തതോ ലോകേ പരാശര ഇതി സ്മൃതഃ
 4 അമന്യത സ ധർമാത്മാ വസിഷ്ഠം പിതരം തദാ
 ജന്മപ്രദതി തസ്മിംൾ ച പിതരീവ വ്യവർത്ത
 5 സ താത ഇതി വിപ്രർഷിം വസിഷ്ഠം പ്രത്യഭാഷത
 മാതുഃ സമക്ഷം കൗന്തേയ അദൃശ്യന്ത്യാഃ പരന്തപ
 6 താതേതി പരിപൂർണാർഥം തസ്യ തൻ മധുരം വചഃ
 അദൃശ്യന്ത് അശ്രുപൂർണാക്ഷി ശൃണ്വന്തി തം ഉവാച ഹ
 7 മാ താത താത താതേതി ന തേ താതോ മഹാമുനിഃ
 രക്ഷസാ ഭക്ഷിതസ് താത തവ താതോ വനാന്തരേ
 8 മന്യസേ യം തു താതേതി നൈഷ താതസ് തവാനഘ
 ആര്യസ് ത് ഏഷ പിതാ തസ്യ പിതൃസ് തവ മഹാരത്നഃ
 9 സ ഏവം ഉക്തോ ദുഃഖാർതഃ സത്യവാഗ് ജ്ഞിസത്തമഃ
 സർവലോകവിനാശായ മതിം ചക്രേ മഹാമനാഃ
 10 തം തഥാ നിശ്ചിതാത്മാനം മഹാത്മാനം മഹാതപാഃ
 വസിഷ്ഠോ വാരയാം ആസ ഹേതുനാ യേന തച് ഛൂണ

11 [വസ്]

കൃതവീര്യ ഇതി ഖ്യാതോ ബഭ്രുവ നൃപതിഃ ക്ഷിതൗ
 യാജ്യോ വേദവിദാം ലോകേ ഭൃഗുണാം പാർഥിവർഷഭഃ
 12 സ താൻ അഗ്രഭജസ് താത ധാന്യേന ച ധനേന ച
 സോമാന്തേ തർപയാം ആസ വിപുലേന വിശാം പതിഃ
 13 തസ്മിൻ നൃപതിശാർദൂലേ സ്വര്യാതേ *f*ഥ കദാ ചന
 ബഭ്രുവ തത് കലേയാനാം ദ്രവ്യകാര്യം ഉപസമിതം
 14 തേ ഭൃഗുണാം ധനം ജ്ഞാത്യാ രാജാനഃ സർവ ഏവ ഹ
 യാചിഷ്ണവോ *f*ഭിജ്യുസ് താംസ് താത ഭാർഗവ സത്തമാൻ
 15 ഭൃഗൗ തു നിദധുഃ കേ ചിദ് ഭൃഗവോ ധനഭക്ഷയം
 ദദുഃ കേ ചിദ് ദ്വിജാതിഭ്യോ ജ്ഞാത്യാ ക്ഷത്രിയതോ ഭയം

16 ഭഗവസ് തു ദദുഃ കേ ചിത് തേഷാം വിത്തം യഥേസ്തിതം
 ക്ഷത്രിയാണാം തദാ താത കാരണാന്തര ദർശനാത്
 17 തതോ മഹീതലം താത ക്ഷത്രിയേണ യദുച്ഛയാ
 ഖാനതാധിഗതം വിത്തം കേന ചിദ് ഭൂഗുവേശ്വനി
 തദ് വിത്തം ദദുശുഃ സർവേ സമേതാഃ ക്ഷത്രിയർഷഭാഃ
 18 അവമന്യു തതഃ കോപാദ് ഭൂഗുസ് താഞ് ശരണാഗതാൻ
 നിജാപ്ലസ് തേ മഹേഷ്യാസാഃ സർവാംസ് താൻ നിശിന്തൈഃ ശരൈഃ
 ആ ശർഭാദ് അനക്രന്തത് ചേരുശ് ചൈവ വന്യസുരാം
 19 തത ഉച്ഛിദ്യമാനേഷു ഭൂഗുഷ്ഠ് ഏവം ഭയാത് തദാ
 ഭൂഗുപന്ത്യോ ഗിരിം താത ഹിമവന്തം പ്രപേദിരേ
 20 താസാം അന്യതമാ ഗർഭം ഭയാദ് ദാധാര തൈജസം
 ഊരുണൈകേന വാമോരുർ ഭർതുഃ കലവിവൃദ്ധയേ
 ദദുശൂർ ബ്രാഹ്മണീം താം തേ ദീപ്യമാനാം സ്വതേജസാ
 21 അഥ ഗർഭഃ സ ഭിത്തോരും ബ്രാഹ്മണ്യാ നിർജഗാമ ഹ
 മുഷ്ണൻ ദൃഷ്ടീഃ ക്ഷത്രിയാണാം മധ്യാഹ്ന ഇവ ഭാസ്തൂഃ
 തതശ് ചക്ഷുർ വിധുക്താസ് തേ ഗിരിദുർഗേഷു ബഭ്രുഃ
 22 തതസ് തേ മോഘസങ്കൽപാ ഭയാർതാഃ ക്ഷത്രിയർഷഭാഃ
 ബ്രാഹ്മണീം ശരണം ജഗ്മുർ ദൃഷ്ട്യർഥം താം അനിന്ദിതാം
 23 ഊച്യശ് ചൈനാം മഹാഭാഗാം ക്ഷത്രിയാസ് തേ വിചേതസഃ
 ജ്യോതിഃ പ്രഹീണാ ദുഃഖാർതാഃ ശാന്താർചിഷ ഇവാഗയഃ
 24 ഭഗവത്യഃ പ്രസാദേന ഗച്ഛേത് ക്ഷത്രം സചക്ഷുഷം
 ഉപാരമ്യ ച ഗച്ഛേമ സഹിതാഃ പാപകർമ്മണഃ
 25 സപുത്രാ ത്വം പ്രസാദം നഃ സർവേഷാം കർതും അർഹസി
 പുനർ ദൃഷ്ടിപ്രദാനേന രാജ്ഞഃ സന്ത്രാതും അർഹസി

അധ്യായം 170

1 [ബ്രാഹ്മണീ]

നാഹം ഗൃഹ്ണാമി വസ് താത ദൃഷ്ടീർ നാസ്തി അഷാനിതാ
അയം തു ഭർഗവോ നൃണം ഊരുജഃ കപിതോ fദ്യ വഃ
2 തേന ചക്ഷുഷി വസ് താത നൃണം കോപാൻ മഹാത്മനാ
സ്മരതാ നിഹതാൻ ബന്ധുൻ ആദത്താനി ന സംശയഃ
3 ഗർഭാൻ അപി യദാ യുയം ഭൃഗുണാം ഘ്നത പുത്രകാഃ
തദായം ഊരുണാ ഗർഭോ മയാ വർഷശതം ധൃതഃ
4 ഷഡംഗൾ ചാഖിലോ വേദ ഇമം ഗർഭസമം ഏവ ഹി
വിവേശ ഭൃഗുവംശസ്യ ഭൃയഃ പ്രിയചികിർഷയാ
5 സോ fയം പിതൃവധാൻ നൃണം ക്രോധാദ് വോ ഹന്തും ഇച്ഛതി
തേജസാ യസ്യ ദിവ്യേന ചക്ഷുഷി മുഷിതാനി വഃ
6 തം ഇമം താത യാചധ്യം ഔർവം മമ സുതോത്തമം
അയം വഃ പ്രണിപാതേന തുഷ്ടോ ദൃഷ്ടീർ വിമോക്ഷ്യതി

7 [ഗ്]

ഏവം ഉക്താസ് തതഃ സർവേ രാജാനസ് തേ തം ഊരുജം
ഊചഃ പ്രസീദേതി തദാ പ്രസാദം ച ചകാര സഃ
8 അനേനൈവ ച വിഖ്യാതോ നാമ്നാ ലോകേഷു സത്തമഃ
സ ഔർവ ഇതി വിപ്രർഷിർ ഊരും ഭിത്ത്യാ വ്യജായത
9 ചക്ഷുഷി പ്രതിലഭ്യമാ പ്രതിജജ്ഞുസ് തതോ നൃപാഃ
ഭാർഗവസ് തു മുനിർ മേനേ സർവലോകപരാഭവം
10 സചക്രേ താത ലോകാനാം വിനാശായ മഹാമനാഃ
സർവേഷാം ഏവ കാർത്യേയന മനഃ പ്രവണം ആത്മനഃ
11 ഇച്ഛന് അപചിതിം കർതും ഭൃഗുണാം ഭൃഗുസത്തമഃ
സർവലോകവിനാശായ തപസാ മഹതൈധിതഃ
12 താപയാം ആസ ലോകാൻ സ സദേവാസ്മരമാനുഷാൻ
തപസോഗ്രേണ മഹതാ നന്ദയിഷ്യൻ പിതാമഹാൻ
13 തതസ് തം പിതരസ് താത വിജ്ഞായ ഭൃഗുസത്തമം
പിതൃലോകാദ് ഉപാഗമ്യ സർവ ഊചൂർ ഇദം വചഃ
14 ഔർവ ദൃഷ്ടഃ പ്രഭാവസ് തേ തപസോഗ്രസ്യ പുത്രക
പ്രസാദം കരു ലോകാനാം നിയച്ഛ ക്രോധം ആത്മനഃ
15 നാനീശൈർ ഹി തദാ താത ഭൃഗുഭിർ ഭാവിതാത്മഭിഃ
വധോ fദ്യുപേക്ഷിതഃ സർവൈഃ ക്ഷത്രിയാണാം വിഹിംസതാം

16 ആയുഷാ ഹി പ്രകൃഷ്ടേന യദാ നഃ ഖേദ ആവിശത്
 തദാസ്താഭിർ വധസ് താത ക്ഷത്രീയൈർ ഇൗസ്സിതഃ സ്വയം
 17 നിഖാതം തദ് ധീ വൈ വിത്തം കേന ചിദ് ഭൃഗുവേശ്മനി
 വൈരാവൈവ തദാ നൃസ്സം ക്ഷത്രീയാൻ കോപയിഷ്ടഭിഃ
 കിം ഹി വിത്തേന നഃ കാര്യം സ്വർഗേശ്വനാം ദ്വിജർഷഭ
 18 യദാ ഇ മൃത്യുർ ആദാതും ന നഃ ശക്നോതി സർവശഃ
 തദാസ്താഭിർ അയം ദൃഷ്ടു ഉപായസ് താത സംമതഃ
 19 ആത്മഹാ ച പുമാംസ് താത ന ലോകാൽ ലഭതേ ശുഭാൻ
 തതോ ിസ്താഭിഃ സമീക്ഷ്യവം നാത്മനാത്മാ വിനാശിതഃ
 20 ന ചൈതൻ നഃ പ്രിയം താത യദ് ഇദം കർതും ഇച്ഛസി
 നിയച്ഛേദം മനഃ പാപാത് സർവലോകപരാഭവാത്
 21 ന ഹി നഃ ക്ഷത്രീയാഃ കേ ചിൻ ന ലോകാഃ സപ്ത പുത്രക
 ദൃഷയന്തി തപസ് തേജഃ ക്രോധം ഉത്പതിതം ജഹി

അധ്യായം 171

1 [ആളർവ]

ഉക്തവാൻ അസ്തി യാം ക്രോധാത് പ്രതിജ്ഞാം പിതരസ് തദാ
സർവലോകവിനാശായ ന സാ മേ വിതഥാ ഭവേത്

2 വൃഥാ രോഷാ പ്രതിജ്ഞോ ഹി നാഹം ജീവിയം ഉത്സഹേ
അനിസ്തീർണോ ഹി മാം രോഷോ ദഹേദ് അഗ്നിർ ഇവാരണിം

3 യോ ഹി കാരണതഃ ക്രോധം സഞ്ജാതം ക്ഷത്വം അർഹതി
നാലം സ മനുജഃ സമ്യക് ത്രിവർഗം പരിരക്ഷിയം

4 അശിഷ്യാനാം നിയന്താ ഹി ശിഷ്യാനാം പരിരക്ഷതാ
സ്ഥാനേ രോഷഃ പ്രയുക്തഃ സ്യൂൻ നൃപൈഃ സ്വർഗജിഗീഷുഭിഃ

5 അശ്രൗഷം അഹം ഊരുന്മോ ഗർഭശയ്യാ ഗതസ് തദാ
ആരാവം മാതുവർഗസ്യ ഭൂണാം ക്ഷത്രിയൈർ വധേ

6 സാമരൈർ ഹി യദാ ലോകൈർ ഭൂണാം ക്ഷത്രിയാധമൈഃ
ആഗർഭോത്സാദനം ക്ഷാന്തം തദാ മാം മന്യൂർ ആവിഷത്

7 ആപൂർണ കോശാഃ കില മേ മാതരഃ പിതരസ് തഥാ
ഭയാത് സർവേഷു ലോകേഷു നാധിജഗ്മുഃ പരായണം

8 താൻ ഭൂണാം തദാ ദാരാൻ കശ് ചിൻ നാഭ്യവപദ്യത
യദാ തദാ ദധാരേയം ഊരുണൈകേന മാം ശുഭാ

9 പ്രതിഷേദ്ധാ ഹി പാപസ്യ യദാ ലോകേഷു വിദ്യതേ
തദാ സർവേഷു ലോകേഷു പാപക്രൻ നോപപദ്യതേ

10 യദാ തു പ്രതിഷേദ്ധാരം പാപോ ന ലഭതേ ക്വ ചിത്
തിഷ്ണന്തി ബഹവോ ലോകേ തദാ പാപേഷു കർമസു

11 ജാനന് അപി ച യൻ പാപം ശക്തിമാൻ ന നിച്ഛതി
ഈശഃ സൻ സോ ിപി തേനൈവ കർമണാ സമ്പ്രയുജ്യതേ

12 രാജഭിശ് ചേശ്വരൈശ് ചൈവ യദി വൈ പിതരോ മമ
ശക്തൈർ ന ശക്തിതാ ത്രായം ഇഷ്ടം മത്പ്രേഹ ജീവിയം

13 അത ഏഷാം അഹം ക്രുദ്ധോ ലോകാനാം ഈശ്വരോ ിദ്യ സൻ
ഭവതാം തു വചോ നാഹം അലം സമതിവർതിതം

14 മമ ചാപി ഭവേദ് ഏതദ് ഈശ്വരസ്യ സതോ മഹത്
ഉപേക്ഷമാണസ്യ പുനർ ലോകാനാം കിൽബിഷാദ് ഭയം

15 യശ് ചായം മന്യുജോ മേ ിഗിർ ലോകാൻ ആദായം ഇച്ഛാരുതി
ദഹേദ് ഏഷ ച മാം ഏവ നിഗൃഹീതഃ സ്വതേജസാ

16 ഭവതാം ച വിജാനാമി സർവലോകഹിതേപ്പതാം

തസ്താദ് വിദധം യച് ശ്രേയോ ലോകാനാം മമ ചേശ്വരാഃ

17 [പിതരഹി]

യ ഏഷ മന്യുജസ് തേ ഴ്നിർ ലോകാൻ ആദാതും ഇച്ഛതി

അപ്യ തം മുഞ്ച ഭദ്രം തേ ലോകാ ഹ്യ് അപ്യ പ്രതിഷ്ഠിതാഃ

18 ആപോ മയാഃ സർവരസാഃ സർവം ആപോ മയം ജഗത്

തസ്താദ് അപ്യ വിമുഞ്ചേമം ക്രോധാഗ്നിം ദ്വിജസത്തമ

19 അയം തിഷ്ഠതു തേ വിപ്ര യദീച്ഛസി മഹോദധൗ

മന്യുജോ ഴ്നിർ ദഹന് ആപോ ലോകാ ഹ്യ് ആപോ മയാഃ സൃതാഃ

20 ഏവം പ്രതിജ്ഞാം സത്യേയം തവാനഘ ഭവിഷ്യതി

ന ചൈവ സാമരാ ലോകാ ഗമീഷ്യന്തി പരാഭവം

21 [വസ]

തതസ് തം ക്രോധജം താത ഔർവോ ഴ്നിം വരണാലയേ

ഉത്സസർഗ സ ചൈവാപ ഉപയുക്തേ മഹോദധൗ

22 മഹദ് ധയ ശിരോ ഭൂത്യാ യത് തദ് വേദവിദോ വിദുഃ

തം അംഗിം ഉദ്ഗീരൻ വക്ത്രാത് പിബത്യ് ആപോ മഹോദധൗ

23 തസ്താത് ത്വം അപി ഭദ്രം തേ ന ലോകാൻ ഹന്തും അർഹസി

പരാശര പരാൻ ധർമാഞ് ജാനഞ് ജ്ഞാനവതാം വര

അധ്യായം 172

1 [ഗ]

ഏവം ഉക്തഃ സ വിപ്രർഷിർ വസിഷ്ഠേന മഹാത്മനാ
 ന്യയച്ഛദ് ആത്മനഃ കോപം സർവലോകപരാഭവാത്
 2 ഈജേ ച സ മഹാതേജഃ സർവവേദവിദാം വരഃ
 ദൃഷ്ടീ രാക്ഷസ സത്രേണ ശാക്തേയോ ഫഥ പരാശരഃ
 3 തതോ വൃദ്ധാംശ് ച ബാലാംശ് ച രാക്ഷസാന് സ മഹാമുനിഃ
 ദദാഹ ഹിതതേ യജ്ഞേ ശക്തേർ വധം അനുസ്മരൻ
 4 ന ഹി തം വാരയാം ആസ വസിഷ്ഠോ രക്ഷസാം വധാത്
 ദ്വിതീയാം അസ്യ മാ ഭാങ്ഷം പ്രതിജാം ഇതി നിശ്ചയാത്
 5 ത്രയാണാം പാവകാനാം സ സത്രേ തസ്മിൻ മഹാമുനിഃ
 ആസീത് പുരസ്താദ് ദീപ്താനാം ചതുർഥ ഇവ പാവകഃ
 6 തേന യജ്ഞേന ശുഭ്രേണ ഹൃയമാനേന യുക്തിതഃ
 തദ് വിദീപിതം ആകാശം സൂര്യേണേവ ഘനാത്യയേ
 7 തം വസിഷ്ഠാദയഃ സർവേ മുനയസ് തത്ര മേനീരേ
 തേജസാ ദിവി ദീപ്യന്തം ദ്വിതീയം ഇവ ഭാസ്കരം
 8 തതഃ പരമദൃഷ്ടാപം അന്യൈർ ദൃഷ്ടീർ ഉദാരധീഃ
 സമാപിപയിഷുഃ സത്രം തം അത്രിഃ സമുപാഗമത്
 9 തഥാ പുലസ്ത്യഃ പുലഹഃ ക്രതുശ് ചൈവ മഹാക്രതും
 ഉപാജഗ്മർ അമിത്രഘ്ന രക്ഷസാം ജീവിതേസ്തയാ
 10 പുലസ്ത്യസ് തു വധാത് തേഷാം രക്ഷസാം ഭരതർഷഭ
 ഉവാചേദം വചഃ പാർഥ പരാശരം അരിന്ദമം
 11 കച് ചിത് താതാപവിഘ്നം തേ കച് ചിൻ നന്ദസി പുത്രക
 അജാനതാം അദോഷാണാം സർവേഷാം രക്ഷസാം വധാത്
 12 പ്രജോച്ഛേദം ഇമം മഹ്യം സർവം സോമപ സത്തമ
 അധർമീഷ്യം വരിഷുഃ സൻ കരുഷേ ത്വം പരാശര
 രാജാ കൽമാഷപാദശ് ച ദിവം ആരോഢ്യം ഇച്ഛതി
 13 യേ ച ശക്ത്യവരാഃ പുത്രാ വസിഷ്ഠസ്യ മഹാമുനേഃ
 തേ ച സർവേ മുദാ യുക്താ മോദന്തേ സഹിതാഃ സുരൈഃ
 സർവം ഏതദ് വസിഷ്ഠസ്യ വിദിതം വൈ മഹാമുനേ
 14 രക്ഷസാം ച സമുച്ഛേദ ഏഷ താത തപസിനാം
 നിമിത്തഭൂതസ് ത്വം ചാത്ര ക്രതൗ വാസിഷ്ഠനന്ദന
 സ സത്രം മുഞ്ച ഭദ്രം തേ സമാപ്തം ഇദം അസ്മു തേ

15 ഏവം ഉക്തഃ പുലസ്ത്യേന വസിഷ്ഠേന ച ധീമതാ
തദാ സമാപയാം ആസ സത്രം ശാക്തിഃ പരാശരഃ
16 സർവരാക്ഷസ സത്രായ സംഭൃതം പാവകം മുനിഃ
ഉത്തരേ ഹിമവത്പാർശ്വേ ഉത്സസർജ മഹാവനേ
17 സ തത്രാദ്യാപി രക്ഷാംസി വൃക്ഷാൻ അശ്താന ഏവ ച
ക്ഷേയൻ ദൃശ്യതേ വഹ്നിഃ സദാ പർവണി പർവണി

അധ്യായം 173

1 [ആർജ്ജ]

രാജ്ഞാ കൽമാഷപാദേന ഗുരൗ ബ്രഹ്മവിദാം വരേ
കാരണം കിം പുരസ്കൃത്യ ഭാര്യാ വൈ സംനിയോജിതാ
2 ജാനതാ ച പരം ധർമ്മം ലോക്യം തേന മഹാത്മനാ
അഗമ്യാഗമനം കസ്താദ് വസിഷ്ഠേന മഹാത്മനാ
കൃതം തേന പുരാ സർവം വജ്രം അർഹസി പൃച്ഛതഃ

3 [ഗ്]

ധനഞ്ജയ നിബോധേദം യൻ മാം ത്വം പരിപൃച്ഛസി
വസിഷ്ഠം പ്രതി ദുർധർഷം തഥാമിത്ര സഹം നൃപം
4 കഥിതം തേ മയാ പൂർവം യഥാ ശസ്തഃ സ പാർഥിവഃ
ശക്തിനാ ഭരതശ്രേഷ്ഠ വാസിഷ്ഠേന മഹാത്മനാ
5 സ തു ശാപവശം പ്രാപ്തഃ ക്രോധപര്യാകലേക്ഷണഃ
നിർജഗാമ പുരാദ് രാജാ സഹ ദാരഃ പരന്തപഃ
6 അരണ്യം നിർജനം ഗത്യാ സദാരഃ പരിചക്രമേ
നാനാമൃഗഗണാകീർണം നാനാ സത്ത്വസമാകുലം
7 നാനാഗുൽമലതാച്ഛന്നം നാനാദ്രുമസമാവൃതം
അരണ്യം ഘോരസംനാദം ശാപഗ്രസ്തഃ പരിദ്രുമൻ
8 സ കദാ ചിത് ക്ഷുധാവിഷ്ണോ മൃഗയൻ ഭക്ഷം ആത്മനഃ
ദദർശ സുപരിക്ലിഷ്ടഃ കസ്തിംശ് ചിദ് വനനിർത്ഥരേ
ബ്രാഹ്മണീം ബ്രാഹ്മണം ചൈവ മൈമുനായോപസംഗതൗ
9 തൗ സമീക്ഷ്യ തു വിത്രസ്താവ് അക്രതാർഥൗ പ്രധാവിതൗ
തയോശ് ച ദ്രവതോർ വിപ്രം ജഗ്രഹേ നൃപതിർ ബലാത്
10 ദൃഷ്ട്വാ ഗൃഹീതം ഭർതാരം അഥ ബ്രാഹ്മണ്യ് അഭാഷത
ശൃണു രാജൻ വചോ മഹ്യം യത് ത്വാം വക്ഷ്യാമി സുവ്രത
11 ആദിത്യവംശപ്രഭവസ് ത്വം ഹി ലോകപരിശ്രുതഃ
അപ്രമത്തഃ സ്ഥിതോ ധർമ്മേ ഗുരുശ്രുശൃഷണേ രതഃ
12 ശാപം പ്രാപ്തോ ഽസി ദുർധർഷേ ന പാപം കർതും അർഹസി
ഋതുകാലേ തു സമ്പ്രാപ്തേ ഭർത്രാസ്യ് അദ്യ സമാഗതാ
13 അക്രതാർഥാ ഹ്യ് അഹം ഭർത്രാ പ്രസവാർഥശ് ച മേ മഹാൻ
പ്രസീദ നൃപതിശ്രേഷ്ഠ ഭർതാ മേ ഽയം വിസൃജ്യതാം
14 ഏവം വിക്രോശമാനായാസ് തസ്യഃ സ സുനൃശംസകൃത്
ഭർതാരം ഭക്ഷയാം ആസ വ്യാഘോർ മൃഗം ഇവേപ്സിതം

15 തസ്യഃ ക്രോധാഭിഭൂതായാ യദ് അശ്രുന്യപതദ് ഭൂവി
 സോ ിനിഃ സമഭവദ് ദീപ്തസ് തം ച ദേശം വ്യഭീപയത്
 16 തതഃ സാ ശോകസന്തപ്താ ഭർതൃവ്യസനദഃഖിതാ
 കൽമാഷപാദം രാജർഷിം അശപദ് ബ്രാഹ്മണീ രുഷാ
 17 യസ്താൻ മമാകൃതാർഥായാസ് ത്വയാ ക്ഷുദ്രന്ദ്രശംസവത്
 പ്രേക്ഷന്ത്യാ ഭക്ഷിതോ മേ ിദ്യ പ്രഭൂർ ഭർതാ മഹായശഃ
 18 തസ്മാത് ത്വം അപി ദുർബ്ബലേ മച് ഛാപപതിവിക്ഷതഃ
 പത്നീം ജ്ഞാത് അനുപ്രാപ്യ സദ്യസ് ത്യക്ഷ്യസി ജീവിതം
 19 യസ്യ ചർഷേർ വസിഷ്ടസ്യ ത്വയാ പുത്രാ വിനാശിതഃ
 തേന സംഗമ്യ തേ ഭാര്യാ തനയം ജനയിഷ്യതി
 സ തേ വംശകരഃ പുത്രോ ഭവിഷ്യതി നൃപായമ
 20 ഏവം ശപ്താ തു രാജാനം സാ തം ആംഗിരസീ ശുഭാ
 തസ്യൈവ സംനിയൗ ദീപ്തം പ്രവിവേശ ഹൃതാശനം
 21 വസിഷ്ടസ് ച മഹാഭാഗഃ സർവം ഏതദ് അപശ്യത
 ജ്ഞാനയോഗേന മഹതാ തപസാ ച പരന്തപ
 22 മുക്തശാപശ് ച രാജർഷിഃ കാലേന മഹതാ തതഃ
 ജ്ഞുകാലേ ിഭീപതിതോ മദയന്ത്യാ നിവാരിതഃ
 23 ന ഹി സസ്താര നൃപതിസ് തം ശാപം ശാപമോഹിതഃ
 ദേവ്യാഃ സോ ിഥ വചഃ ശ്രുത്വാ സ തസ്യാ നൃപസത്തമഃ
 തം ച ശാപം അനുസ്മത്യ പര്യുതപ്യദ് ഭൂശം തദാ
 24 ഏതസ്മാത് കാരണാദ് രാജാ വസിഷ്ഠം സംന്യയോജയത്
 സ്വദാരേ ഭരതശ്രേഷ്ഠ ശാപദോഷസമന്വിതഃ

അധ്യായം 174

1 [ആർജ്ജ്]

അസ്മാകം അനത്രപോ വൈ യഃ സ്യാദ് ഗന്ധർവ വേദവിത്
പുരോഹിതസ് തം ആചക്ഷ്യ സർവം ഹി വിദിതം തവ

2 [ഗ്]

യവീയാൻ ദേവലസ്യേഷ വനേ ഭ്രാതാ തപസ്യതി
ധൗമ്യ ഉത്കോചകേ തീർഥേ തം വൃണധ്യാം യദിച്ചഥ

3 [വൈ]

തതോ ഫർജ്ജനോ ഫസ്തം ആഗേയം പ്രദദൗ തദ് യഥാവിധി
ഗന്ധർവായ തദാ പ്രീതോ വചനം ചേദം അബ്രുവിത്

4 തവ്യ് ഏവ താവത് തിഷ്ണതു ഹയാ ഗന്ധർവസന്തമ

കർമകാലേ ഗ്രഹീഷ്യാമി സ്വസ്തി തേ ഫസ് ഇതി ചാബ്രുവിത്

5 തേ ഫന്യോന്യം അഭിസമ്പൂജ്യ ഗന്ധർവഃ പാണ്ഡവാശ് ച ഹ
രഥ്യാദ് ഭാഗീ രഥീ ക്ഷ്യാദ് യഥാകാമം പ്രതസ്മിരേ

6 തത ഉത്കോചനം തീർഥം ഗത്യാ ധൗമ്യശ്രമം തു തേ
തം വവ്രുഃ പാണ്ഡവാ ധൗമ്യം പൗരോഹിത്യായ ഭാരത

7 താൻ ധൗമ്യഃ പ്രതിജഗ്രാഹ സർവവേദവിദാം വരഃ

പാദ്യേന ഫലമൂലേന പൗരോഹിത്യേന ചൈവ ഹ

8 തേ തദാശംസിരേ ലബ്ധ്യാം ശ്രീയം രാജ്യം ച പാണ്ഡവാഃ

തം ബ്രാഹ്മണം പുരസ്കൃത്യ പാഞ്ചാല്യാശ് ച സ്വയംവരം

9 മാതൃഷഷ്ടാസ് തു തേ തേന ഗുരുണാ സംഗതാസ് തദാ

നാഥവതം ഇവാത്മാനം മേനിരേ ഭരതർഷഭാഃ

10 സ ഹി വേദാർഥം തത്ത്വജ്ഞസ് തേഷാം ഗുരുർ ഉദാരധീഃ

തേന ധർമവിദാ പാർഥാ യാജ്യാഃ സർവവിദാ കൃതാഃ

11 വീരാംസ് തു സ ഹി താൻ മേനേ പ്രാപ്തരാജ്യാൻ സ്വധർമതഃ

ബുദ്ധിവിര്യബലോത്സാഹൈർ യുക്താൻ ദേവാൻ ഇവാപരാൻ

12 കൃതസ്വസ്തുയനാസ് തേന തതസ് തേ മനുജാധിപാഃ

മേനിരേ സഹിതാ ഗന്തും പാഞ്ചാല്യാസ് തം സ്വയംവരം

അധ്യായം 175

1 [വൈ]

തതസ് തേ നരശാർദ്ദുലാ ഭ്രാതരഃ പഞ്ച പാണ്ഡവഃ
 പ്രയയൂർ ഭൃഗുപദീം ദ്രഷ്ടും തം ച ദേവമഹോത്സവം
 2 തേ പ്രയാതാ നരവ്യാഘ്രോ മാത്രാ സഹ പരന്തപഃ
 ബ്രാഹ്മണാൻ ദദ്വതൂർ മാർഗേ ഗച്ഛതഃ സഗണാൻ ബഹുൻ
 3 താൻ ഊച്ചർ ബ്രാഹ്മണാ രാജൻ പാണ്ഡവാൻ ബ്രഹ്മചാരിണഃ
 ക്വ ഭവന്തോ ഗമിഷ്യന്തി ഉതോ വാഗച്ഛതേതി ഹ

4 [യ]

ആഗതാൻ ഏകചക്രായഃ സോദര്യാൻ ദേവ ദർശിനഃ
 ഭവന്തോ ഹി വിജാനന്തു സഹിതാൻ മാതൃചാരിണഃ

5 [ബ്രാഹ്മണാഹ]

ഗച്ഛതാദ്വൈവ പാഞ്ചാലാൻ ദ്രുപദസ്യ നിവേശനം
 സ്വയംവരോ മഹാസ തത്ര ഭവിതാ സുമഹാധനഃ
 6 ഏകസാർഥം പ്രയാതാഃ സ്തോ വയം അപ്യ അത്ര ഗാമിനഃ
 തത്ര ഹ്യ അദ്ഭുതസങ്കാശോ ഭവിതാ സുമഹോത്സവഃ
 7 യജ്ഞസേനസ്യ ദഹിതാ ദ്രുപദസ്യ മഹാത്മനഃ
 വേദീമധ്യാത് സമുത്പന്നാ പദ്മപത്ര നിദേക്ഷണാ
 8 ദർശനീയാനവദ്യാംഗീ സുകുമാരീ മനസ്വിനീ
 ധൃഷ്ടദൃസ്തസ്യ ഭഗിനീ ഭ്രോണ ശത്രുഃ പ്രതാപിനഃ
 9 യോ ജാതഃ കവചീ ഖഡ്ഗീ സശരഃ സശരാസനഃ
 സുസമീഭേ മഹാബാഹുഃ പാവകേ പാവകപ്രഭഃ
 10 സ്വസാ തസ്യാനവദ്യാംഗീ ഭൃഗുപദീ തന്മധ്യമാ
 നീലോത്പലസമോ ഗന്ധോ യസ്യഃ ക്രോശാത് പ്രവായതി
 11 താം യജ്ഞസേനസ്യ സുതാം സ്വയംവരകൃതക്ഷണാം
 ഗച്ഛാമഹേ വയം ദ്രഷ്ടും തം ച ദേവമഹോത്സവം
 12 രാജാനോ രാജപുത്രാഗ് ച യജ്ഞാനോ ഭൂരിദക്ഷിണാഃ
 സ്വാധ്യായവന്തഃ ശുചയോ മഹാത്മാനോ യതവ്രതാഃ
 13 തന്മണാ ദർശനീയാഗ് ച നാനാദേശസമാഗതാഃ
 മഹാരഥാഃ കൃതാസ്താഗ് ച സമുപൈഷ്യന്തി ഭൂമിപാഃ
 14 തേ തത്ര വിവിധാൻ ദായാൻ വിജയാർഥം നരേശ്വരാഃ
 പ്രദാസ്യന്തി ധനം ഗാഗ് ച ഭക്ഷ്യം ഭോജ്യം ച സർവരഃ
 15 പ്രതിഗൃഹ്യ ച തത് സർവം ദൃഷ്ട്വാ ചൈവ സ്വയംവരം

അനുഭൂയോത്സവം ചൈവ ഗമിഷ്യാമോ യഥേസ്തിതം
 16 നടാ വൈതാലികാസ് ചൈവ നർത്തകാഃ സൂതമാഗധാഃ
 നിയോധകാസ് ച ദേശേഭ്യഃ സമേഷ്യന്തി മഹാബലാഃ
 17 ഏവം കൗതുഹലം കൃത്യാ ദൃഷ്ട്വാ ച പ്രതിഗൃഹ്യ ച
 സഹാസ്മാഭിർ മഹാത്മാനഃ പുനഃ പ്രതിനിവർത്സ്യഥ
 18 ദർശനീയാംസ് ച വഃ സർവാൻ ദേവരൂപാൻ അവസഥിതാൻ
 സമീക്ഷ്യ കൃഷ്ണാ വരയേത് സംഗത്യാന്യതഥം വരം
 19 അയം ഭ്രാതാ തവ ശ്രീമാൻ ദർശനീയോ മഹാഭജഃ
 നിയുധ്യമാനോ വിജയേത് സംഗത്യാ ഭ്രവിണം ബഹു
 20 [യ]

പരമം ഭോ ഗമിഷ്യാമോ ദൃഷ്ടും ദേവമഹോത്സവം
 ഭവദ്ഭിഃ സഹിതാഃ സർവേ കന്യായാസ് തം സ്വയംവരം

പ്രസാധകർ

സാജിഭക്തം

